

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

<u>Jaar</u>	<u>bijlagenr.</u>	<u>categorie/agendanr.</u>
2015	RA15.0016	A 3

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 19 februari 2015 vanaf 19.30 uur in de raadszaal

Voorzitter : de heer C. Bijl
Plaatsvervangend voorzitter : de heer G.J. Horstman
Griffier : de heer H.D. Werkman

Aanwezige raadsleden (31) : de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw J.G. Ensink (LEF!), de heer T.H. Gerth (CDA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), de heer B. Hoeksema (Senioren Belang Noord), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), de heer G.J. Horstman (PvdA), mevrouw T. Houwing-Haisma (VVD), mevrouw T. Hummel (PvdA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), mevrouw T.A. Knaap (D66), de heer H. Kruise (Senioren Belang Noord), de heer L.H. Lambers (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer S. Özkan (PvdA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen), de heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), de heer S. Slijepčević (Wakker Emmen), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer R. Wanders (PvdA), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), en mevrouw B. van der Woude (GroenLinks, vanaf 19.50 uur)

Afwezige raadsleden (8) : de heer B.J. Greevink (Wakker Emmen), de heer H.G. Jumelet (CDA), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer A.J. Sleeking (PvdA), mevrouw L.H. de Vries (Wakker Emmen) en mevrouw D. Woelders (Wakker Emmen)

Aanwezige collegeleden (6) : de heer B.R. Arends de heer C. Bijl, de heer J. Bos, de heer J. Otter, de heer R. van der Weide en de heer B.D. Wilms

Afwezige collegeleden (-) : ---

Voorts is aanwezig waarnemend gemeentesecretaris: de heer A.A.W.M. Disch

A1. Opening en vaststelling agenda

Opening en welkom

De voorzitter opent de raadsvergadering en heet alle aanwezigen in de raadszaal van de gemeente Emmen hartelijk welkom en ook iedereen die de vergadering thuis volgt via radio of internet.

De vergadering is niet helemaal compleet: de heren Sleeking, Greevink, Jumelet, Oldenbeuving en Leutscher evenals de dames Woelders, De Vries, Louwes-Linnemann zijn verhinderd. Mevrouw Van der Woude komt wat later. De voorzitter weet dat er meegeturfd wordt, hij weet in dat kader alleen zeker van de heer Oldenbeuving dat hij ziek is omdat hij dat de voorzitter gemeld heeft. Maar er zijn meer zieken.

Vaststelling agenda

De voorzitter kijkt even naar de agenda. Is die zo goed of moet er nog wat worden toegevoegd?

De heer Huttinga meldt dat de ChristenUnie van zins is om een motie vreemd aan de orde van de dag in te dienen bij een bepaald punt – als dat ertoe mocht leiden om dat te doen. Dat zal de heer Huttinga tegen dat tijdstip wel even laten weten, maar dan weet de voorzitter dat alvast.

De voorzitter wijst er bij de zinsnede ‘een bepaald punt’ op dat dat punt niet tijdens het vragenhalfuur kan worden toegevoegd.

De heer Huttinga erkent dat. De eventuele motie is niet naar aanleiding van een bepaald agendapunt. Maar hij kondigt haar nu alvast aan zodat de voorzitter er rekening houdt met een motie vreemd aan de orde van de dag aan het eind van de vergadering.

De voorzitter hoorde de heer Huttinga eerst zeggen ‘bij een bepaald punt’.

De heer Huttinga corrigeert dit tot ‘naar aanleiding van een bepaald punt’.

De voorzitter vindt dit verzoek goed, maar dan moet de heer Huttinga wel een ordevoorstel doen. Want bij het vragenhalfuur kan hij geen motie indienen en vervolgens moet het dan óf een agendapunt zijn óf er moet een ordevoorstel worden ingediend.

De heer Huttinga kondigt aan op dat moment een ordevoorstel te zullen doen.

De voorzitter weet dat dit misschien wat ongebruikelijk is, maar gaat nu toch even nader met de heer Huttinga in gesprek. Want de voorzitter schat in dat het gaat om het punt van de parkeerplaatsen op de Markt in Emmen.

De heer Huttinga bevestigt dat de voorzitter dat goed heeft ingeschat.

De voorzitter heeft gezien dat bij het vragenhalfuur een viertal raadsleden gevraagd heeft om daar vragen over te stellen. Omdat de wethouder daar ook nog een mededeling over zou willen doen, kan de voorzitter zich voorstellen dat die zaken worden gebundeld tot één agendapunt inclusief de motie. Maar hij kijkt hiervoor maar even naar de hele raad of zij dat wel een goed idee vindt.

De heer Huttinga vindt dat een heel verstandig idee van de voorzitter, want dat betekent dat het geheel op deze wijze inhoudelijk in één lijn te brengen is.

De voorzitter concludeert dat als laatste agendapunt (nummer B2a) de motie vreemd aan de orde van de dag over de parkeerplaatsen op de Markt wordt behandeld. Dan kan de raad ook de vragen stellen die zij anders in het vragenhalfuur had willen stellen en kan de wethouder de mededeling doen die hij had willen doen – wellicht is de omgekeerde volgorde bij dat punt beter.

De heer Huttinga denkt dat dat een heel nuttige en praktische volgorde is en dankt de voorzitter.

De voorzitter vraagt of de vergadering hiermee kan instemmen. Aldus besloten, zo concludeert hij.

De heer Bijlsma verzoekt dan wel om een schorsing tussen beide agendapunten – waarschijnlijk schuift dan punt B2 naar punt B3 toe – zodat Wakker Emmen even de tijd heeft om de motie te bestuderen.

De voorzitter zegt hem toe dat de raad in de gelegenheid wordt gesteld haar werk op een goede manier te doen deze avond – en trouwens ook alle andere avonden.

Hij stelt vast dat verder niemand iets heeft in te brengen over de agenda, zodat hij wordt vastgesteld met de toevoeging zoals besproken en dan wordt het vragenhalfuur dus wat korter wordt – maar met reden.

A2. Vragenhalfuur

Dorpshuis De Barnstee en accommodaties algemeen

De heer De Vries begint te zeggen dat Wakker Emmen met zorg kennis heeft genomen van de situatie rond wijkcentrum De Barnstee in Barger-Oosterveld, een gebouw dat prima functioneert en bijdraagt aan een sterke sociale cohesie. Bovendien is het door vrijwilligers onder de mensen uit Barger-Oosterveld zelf vernieuwd en wordt het ook in stand gehouden door diezelfde vrijwilligers. Het blijkt dat er een huursom van 40.000 euro wordt betaald door de stichting. Wakker Emmen vindt dit een fors bedrag en inmiddels is de huur ook opgezegd. In ogen van de fractie is het nu vijf voor twaalf. Om niet het kind met het badwater weg te gooien moet de gemeente de zorgvuldig opgebouwde functie van De Barnstee niet laten verdwijnen.

Wakker Emmen heeft dientengevolge de volgende vragen aan de wethouder. Kan de wethouder aangeven waaruit de 40.000 euro per jaar aan huur is opgebouwd? Hoe verhoudt dit bedrag zich tot de overige buurthuizen en wijkcentra in de gemeente? Is dit bedrag wel marktconform en heeft iedere accommodatie dezelfde constructie? Of is het gebaseerd op maatwerk waardoor er een grote diversiteit in regelingen bestaat? Is er zicht op de financiële positie van buurthuizen en wijkcentra? De Wakker Emmen-fractie vindt de functie van een dergelijke voorziening de spin in het web voor een dorp of wijk. Hoe wil het college de levensvatbaarheid op deze manier handhaven? Wakker Emmen wil van het college weten of de wethouder bereid is om samen met het bestuur van De Barnstee tot een oplossing te komen en zich hiervoor in te zetten. En dan het laatste punt: heeft het college meerdere signalen van buurthuizen of wijkcentra die het water aan de lippen staat en die dreigen te verdwijnen? Zo ja, wat denkt het college hieraan te gaan doen?

Reactie college

Wethouder Otter zal de vragen maar even in volgorde afhandelen. Als eerste de vraag van waar die 40.000 euro huur per jaar uit bestaat: dat is gewoon de kale huur. In 2005 is deze huur marktconform vastgesteld en in 10 jaar is dit door inflatiecorrectie aangegroeid tot 40.000 euro. In 2005 was de huursom trouwens nog marktconform, maar op dit moment is deze niet meer marktconform te noemen en dat is ook inmiddels door middel van een taxatie vastgesteld.

Hoe deze huurprijs zich verhoudt tot andere buurthuizen of wijkcentra is een heel lastig te beantwoorden vraag. Er is sprake van een enorme diversiteit aan regelingen: gebouwen zijn soms neergezet met subsidie, dus dat is heel lastig vast te stellen. Maar de huidige huur is in ieder geval niet marktconform meer.

Het college heeft gelukkig heel goed zicht op de financiële positie van de buurthuizen en wijkcentra. B&W hebben immers een subsidierelatie. Bij het toekennen van de subsidie moet er een jaarlijkse begroting aan ten grondslag liggen en bij het afrekenen van de subsidie wil de gemeente ook een jaarrekening zien. Dus wat dat betreft heeft het college prima zicht op de financiën bij die instellingen. Dat wil net zeggen dat er dan geen problemen kunnen ontstaan; de financiële positie staat in de breedte onder druk, ook onder andere door bezuinigingen die de gemeente ook zelf oplegt.

De derde vraag was of het college bereid is naar een oplossing te zoeken. Daar kan wethouder Otter kort over zijn: dat overleg liep al en hij gelooft dat de gezamenlijke commissie in deze zaal op donderdag 5 februari een inspreker heeft gehad en op de dinsdag daarna, 10 februari, is ambtelijk

overleg gevoerd met het bestuur van De Barnstee. Met de bestuursleden is afgesproken dat zij meerdere scenario's aanleveren teneinde naar de levensvatbaarheid van het gebeuren te kijken. Dus er wordt open-minded naar deze zaak gekeken, de gemeente denkt daar dus in mee en het college zal de raad wat dat aangaat ook op de hoogte houden daarvan.

Zijn er meer buurthuizen of wijkcentra die in problemen verkeren? was de vraag. Er zijn nogal wat centra die het erg moeilijk hebben en daar wordt net zo goed naar gekeken in hoeverre de gemeente met hen tot aanpassing van de afspraken moet komen.

De heer De Vries heeft eigenlijk niet zo heel goed antwoord gekregen. Wat gaat het college er op dit moment nog aan doen?

Wethouder Otter herhaalt dat het gesprek met De Barnstee loopt en dat heeft tijd nodig. 10 februari is nog niet zolang geleden en vanuit het bestuur van De Barnstee moet een aantal scenario's aangeleverd worden over hoe men denkt dat het verder moet. Dus het gesprek loopt en dat heeft even tijd nodig.

De heer De Vries informeert of de wethouder ook kan aangeven in tijd waar hij ongeveer op uit wil komen.

Wethouder Otter antwoordt dat dat deels ook afhankelijk is van wanneer de gegevens worden aangeleverd, maar het is in ieder geval niet de bedoeling dat het college De Barnstee laat verzuipen – om het zo maar te zeggen. Dus dat moet allemaal zo snel mogelijk plaatsvinden en de heer Otter heeft er ook vertrouwen in dat dat gewoon goedkomt.

De heer De Vries dankt de wethouder voor zijn beantwoording en dan kijkt zijn fractie wel hoe een en ander loopt.

Stand van zaken algemene voorziening schoonmaakondersteuning

De heer Schoo wil twee onderwerpen aankaarten, waarvan het eerste de stand van zaken betreft rond de algemene voorziening inzake de was- en strijkservice. Uit de recente brief van het college en ook via de vele telefoontjes die de Drentse Ouderenpartij krijgt merkt zij dat de invoering van de algemene voorziening schoonmaakondersteuning volop gaande is. Duidelijkheid over aantallen en over hoe ver het ermee staat heeft de fractie echter niet. De DOP gaat ervan uit dat het college zich wekelijks op de hoogte stelt van de stand van zaken. Graag verneemt zij daarom de laatste stand van zaken van de wethouder. Hiertoe de volgende vragen. 1) Hoeveel mensen maken gebruik van de maatvoorziening hulp bij het huishouden? En met hoeveel van deze mensen heeft al een gesprek plaatsgevonden over de nieuwe algemene voorziening voor wassen en strijken? 2) Voor hoeveel mensen is na dat gesprek de indicatie voor de maatvoorziening voor wassen en strijken per 1 april ingetrokken en hoeveel van hen hebben hierover al een besluit ontvangen? 3) Hoeveel mensen hebben na hun gesprek hun indicatie voor de maatvoorziening voor wassen en strijken behouden? 4) Hoeveel mensen hebben zich nu al aangemeld voor de algemene voorziening voor wassen en strijken? 5) Hoeveel mensen hebben bezwaar ingediend vanwege het intrekken van de maatvoorziening voor wassen en strijken? 6) Is de gemeentelijke ombudsman voor de zorg al actief en kunnen mensen met problemen deze nu al benaderen?

Reactie college

Wethouder J. Bos weet uit de meest recente opgave van de aanbieder dat er 4.310 cliënten zijn met een maatvoorziening schoonmaakondersteuning. En van deze cliënten hebben 2.155 een maatvoorziening inclusief wassen en strijken. Bij 1.192 van die klanten heeft al een gesprek plaatsgevonden en van die mensen hebben er 456 aangegeven, gebruik te willen maken van de algemene wasvoorziening. Dat zijn de getallen. Per 1 maart moeten die gesprekken afgerond zijn, dus dit is een tussenstand. Op dit moment zijn er dus nog geen beschikkingen verstuurd, omdat de gesprekken nog bezig zijn en de gegevens daarover dus ook nog niet beschikbaar zijn. Bezwaren zijn er op dit moment ook nog niet ingediend omdat er nog geen beschikkingen afgegeven zijn.

Dan komt de heer J. Bos even bij de gemeentelijke ombudsman: deze is al actief. Wethouder Otter had de vorige keer al gezegd dat de ombudsman de week daarop actief zou zijn, dus hij is 'in de lucht'. Om hem te bereiken kan op dit moment gebruik worden gemaakt van een telefoonnummer. Voor degenen die dit willen noteren voor wat dan ook zal de heer J. Bos het even opnoemen: 050-7271500. Dat is het telefoonnummer. Er komt nog een fysiek loket, zoals de heer J. Bos ook gezegd had, maar het telefoonnummer is al in de lucht. Het is natuurlijk wel zo dat als iemand een klacht of probleem heeft, de eerste route gewoon is om met de aanbieder contact op te nemen en te kijken of de klacht daar afgehandeld kan worden. En als het richting het college of richting de ambtenaren is, kan men kijken of de klacht is af te handelen bij de klachtenfunctionaris van de gemeente. Als dat niet lukt, dan kan men naar de ombudsman stappen en die kan helpen bij de klacht om eventueel in te grijpen c.q. op te treden. Zorgbelang vult die functie in: het betreft hier een onafhankelijke partij die ook zelf de publiciteit verzorgt. Hierover heeft het college Zorgbelang aangegeven dat de gemeente daarbij kan ondersteunen, maar daar de ombudsfunctie een onafhankelijk orgaan betreft, moet dat ook zelfstandig de publiciteit zoeken. De gemeente gaat daarbij helpen door de ombudsfunctie op haar website aan te kondigen en daarnaast haar Wmo-klanten via de nieuwsbrief aan te geven dat die functie er is.

De heer Schoo dankt de wethouder voor de beantwoording, die hij 'luid en duidelijk' noemt. Wat de heer Schoo erover moest weten, weet hij nu.

De heer Gerth heeft nog vervolgvragen over dit onderwerp, al zijn die heel veel minder in aantal dan de al gestelde vragen. Het gaat het CDA zowel om de ondersteuning van de cliënten als om de werkgelegenheid. En daarom toch een aanvullende vraag aan de wethouder: heeft hij er vertrouwen in dat er voldoende animo is voor de wasservice om de jaarlijkse 100.000 uur werkgelegenheid in de huishoudelijke hulp te kunnen borgen voor 2015 en 2016? Als de CDA-fractie zo de cijfers beluistert, dan denkt zij dat ongeveer de helft van de klanten is geïndiceerd c.q. met hen een gesprek is geweest. Dit betekent dat er tot nu toe 456 gebruikers te verwachten zijn. Geëxtrapoleerd komt dat uiteindelijk dan neer op een kleine 1.000 gebruikers en dan vraagt het CDA zich af of de streefgetallen qua ureninzet wel zijn te halen.

Wethouder J. Bos bevestigt dat er 456 mensen op dit moment toegezegd hebben. Dat is ongeveer de helft van de cliënten. Als je dat verdubbelt om op het totale aantal te komen nadat de gemeente iedereen heeft gesproken en deze lijn zich met andere woorden doorzet, dan zul je op zo'n 900 in totaal zitten. Op dit moment bedraagt de ureninzet 456 klanten maal drie kwartier maal 52 weken en dan komt de wethouder uit op een kleine 31.000 uren. Als dat verdubbeld wordt zit je op zo'n 60.000 à 65.000 uren en de verwachting is dat dat aantal ook nog wel wat kan schommelen, omdat een aantal cliënten misschien alsnog zich zal bedenken om wel of niet gebruik te maken van de maatvoorziening. Maar op dit moment is dit de stand van zaken en zit de totale inzet inderdaad nog binnen die 100.000 uur. Wanneer alle gesprekken gevoerd zijn, moet er eens even goed naar worden gekeken hoe het eruitziet en of het college hier nog moet bijsturen.

De heer Gerth verzoekt de wethouder aan te geven wanneer de volledige inventarisatie klaar is.

Dat kan **wethouder J. Bos**: vóór 1 maart aanstaande moeten de gesprekken afgerond zijn. Dus in de loop van maart heeft het college een beeld van hoe het ervoor staat en dan moet men naar bevinding van zaken gaan handelen.

De voorzitter stelt vast dat deze beantwoording voldoende is voor de heer Gerth en heet en passant mevrouw Van der Woude ook welkom in de vergadering.

Kosten regie gemeente inzake plaatsing windmolens

De heer Schoo memoreert dat de gemeenteraad heeft besloten de regie van de plaatsing van windmolens in eigen hand te nemen en niet aan de provincie over te laten. Graag zou de DOP-fractie alsnog inzicht hebben in de tot nu toe gemaakte kosten voor de gemeente in het dossier van de windmolens. Daarom de volgende vragen. 1) Wat zijn de kosten die gemeente tot nu toe heeft gemaakt

door het inhuren van derden? 2) Hoeveel uren aan ambtelijke ondersteuning en uitvoering zijn tot nog toe aan het windmolendossier gespendeerd en welk bedrag is hiermee gemoeid?

Reactie college

Wethouder Van der Weide heeft gistermiddag de vragen mogen ontvangen van de heer Schoo en om ze goed te kunnen beantwoorden heeft het college meer tijd nodig. Dus de heer Van der Weide stelt voor dat de DOP daar in latere instantie een schriftelijk antwoord op krijgt.

De voorzitter informeert bij de heer Schoo of hij dat goed vindt.

De heer Schoo vraagt zich af wat hij in dezen heeft te vinden.

De voorzitter probeert zo vriendelijk mogelijk dat toch aan de heer Schoo te vragen.

De heer Schoo geeft aan dat de wethouder gesproken heeft. Dus hij wacht rustig af.

Eigen ouderbijdrage Jeugdwet voor geestelijke gezondheidszorg

De heer Eggen brengt in dat volgens de nieuwe Jeugdwet ouders sinds 1 januari 2015 een bijdrage moeten betalen ingeval van geestelijke gezondheidszorg voor hun kind. Er is veel kritiek op deze eigen bijdrage: hij werpt een drempel op voor deze zorg en het bedrag kan oplopen tot ongeveer 1.500 euro per jaar. De ouderbijdrage van dagbehandeling en verblijf hindert de toegankelijkheid. De fracties van D66, CDA, ChristenUnie en GroenLinks vinden het zeer ongewenst al de ouderbijdrage een drempel vormt, terwijl de behandeling van deze kwetsbare groep kinderen geen drempel duldt. Op verzoek van de Tweede Kamer laat staatssecretaris Van Rijn onderzoeken of de eigen bijdrage in de jeugd-GGZ ouders onnodig belemmert om hulp voor hun kinderen te bezoeken. Meerdere gemeenten – ongeveer 25 op dit moment, er komt elke dag een of twee bij en hopelijk deze avond ook Emmen – waaronder Amsterdam, Apeldoorn, Assen, Den Haag, Hoogeveen en Utrecht, hebben onlangs besloten om het innen van deze ouderbijdrage op te schorten zolang het onderzoek loopt.

Dat brengt de D66-fractie tot de volgende vijf vragen. 1) Deelt het college de visie van de fracties van CDA, ChristenUnie, GroenLinks en D66 dat een eigen bijdrage belemmerend kan werken voor ouders om zorg aan te vragen? 2) Kan het college aangeven voor hoeveel kinderen deze ouderbijdragen betaald zou moeten worden? 3) Kan het college zicht geven op de verhouding tussen het bedrag dat via de ouderbijdrage moet worden geïnd en de administratieve lasten? Wat levert de ouderbijdrage op en wat kost het innen daarvan? 4) Is het college bereid om in navolging van eerdergenoemde gemeenten het innen van de ouderbijdrage te staken, in ieder geval tot het onderzoek van staatssecretaris Van Rijn is afgerond? 5) Is het college bereid om aan de hand van de uitkomsten van dat onderzoek met de raad in gesprek te gaan over de toekomst van deze ouderbijdrage?

Reactie college

Wethouder Wilms bevestigt dat het college zeker oog heeft voor deze discussie die momenteel landelijk speelt over het innen van de ouderbijdrage bij de dagbehandeling van een kind in een jeugdhulpinstelling. De heer Wilms denkt dat het goed is om nadrukkelijk aan te geven dat het hierbij niet gaat om de ouderbijdrage bij de langdurige pleegzorg of verblijf in een gezinsvervangend tehuis.

Als het gaat om gegevens dan maakt navraag in ieder geval duidelijk dat op dit moment het college die informatie nog niet direct naar boven kan halen – dat geldt voor heel Drenthe. Dus men heeft ook geen beeld om hoeveel gevallen het hierbij in de gemeente Emmen zou kunnen gaan. Als het gaat om de doelmatigheid dan bestaat bij B&W wel de indruk dat de eigen bijdrage voor dagbehandeling per cliënt heel gering is en die dus ook niet in verhouding staat tot de inspanningen die daarvoor geleverd moeten worden als het gaat om de aanlevering – oftewel: de bureaucratie daaromheen.

Als gezegd: de gevraagde exacte schattingen zijn dus moeilijk te geven en dat heeft ook te maken met de indicaties die gedurende het hele jaar aflopen. Maar kijkend naar de gegevens van 2014 blijkt uit informatie van Jeugdbescherming Noord dat er 269 indicaties voor begeleiding in een groep voor een of meer dagdelen zijn afgegeven voor cliënten in de gemeente Emmen. En voor een dergelijk aantal zou dan in 2015 een ouderbijdrage in de dagbehandeling worden gevraagd. Voor langdurig verblijf, waarvoor al een ouderbijdrage geldt, gaat het om de volgende aantallen. In 2014 zijn 18 indicaties

kortverblijf afgegeven voor cliënten in deze gemeente en in totaal 46 indicaties voor beschermd wonen in de verschillende zorgzwaartepakketten. Emmen is ook centrumgemeente, dus het college kan een en ander niet direct traceren.

De dag vóór deze vergadering heeft wethouder Wilms Algemeen Bestuurlijk Overleg gehad in Drenthe, het ABO-jeugd, en Emmen heeft met de andere Drentse gemeenten afgesproken om hierin één lijn te gaan trekken. Dat betekent dus ook dat B&W Emmen op die manier eenduidig willen omgaan met deze materie.

De heer Eggen heeft zelf al aangegeven dat de staatssecretaris met een doelmatigheidsonderzoek zal komen. Dat wil het college afwachten en men probeert nu om gezamenlijk tot een collegebesluit te komen in de verschillende colleges van B&W in Drenthe om dit op te schorten. Dat wordt nu voorbereid.

De voorzitter vraagt de heer Eggen of deze informatie voldoende is.

De heer Eggen vindt dit absoluut niet voldoende. De eerste vraag was: deelt het college de visie van de genoemde vier fracties dat een eigen bijdrage belemmerend kan werken voor ouders om zorg aan te vragen? Daar kan, denkt de heer Eggen, het individuele college van de gemeente Emmen ook zijn mening over geven.

In dat geval zou **wethouder Wilms** namens het college moeten spreken, maar daar heeft men het nog niet over gehad. Dus dat is voor hem ook moeilijk om dat nu aan te geven. Maar de heer Wilms gaat ervan uit dat zijn standpunt i.c. door de overige collegeleden gedragen wordt.

De heer Eggen had ook niet anders verwacht van een CDA-wethouder. De CDA-fractie zelf in de Tweede Kamer heeft dit natuurlijk ook geagendeerd, dus wat dat betreft zegt de heer Eggen dank voor deze beantwoording.

Stoppen activiteiten jeugdtheaterschool Loods 13

Mevrouw Hummel heeft deze week in de krant kunnen lezen dat Loods 13 met ingang van het nieuwe seizoen stopt met zijn activiteiten. De fractie van de Partij van de Arbeid betreurt dit. De redenen voor Loods 13 om te stoppen hebben te maken met de financiële situatie: de gemeente Emmen zou geen subsidie meer willen verstrekken. In de brief die de raad nog deze avond mocht ontvangen staat dat delen van Loods 13 nog wél in aanmerking zouden komen voor subsidie. Dat de gemeente geen structurele exploitatiekosten financiert snapt de Partij van de Arbeid-fractie. Met het besluit van Loods 13 om te stoppen eindigen ook projecten als de Theaterwerkplaats en Klas 13. Dat vindt de fractie jammer. Met het wegvallen van Loods 13 valt een belangrijk ontwikkelpotentieel voor de jongeren van deze gemeente weg, namelijk de enige jeugdtheaterschool in Zuidoost-Drenthe.

De fractie van de Partij van de Arbeid vindt het van belang dat cultuureducatie en het ontwikkelen van toneeltalent voor de jongeren voor deze regio beschikbaar blijven. Zij wil het college dan ook vragen om samen met Loods 13 en andere partijen te kijken hoe de jeugdtheateropleiding en de genoemde projecten voor de regio behouden kunnen blijven.

Reactie college

Wethouder Wilms hoort mevrouw Hummel feitelijk een oproep doen in plaats van een vraag stellen. Maar goed, ook B&W hebben deze week via de social media vernomen dat Loods 13 heeft besloten te stoppen. Uiteraard betreurt het college dat ook, omdat men wel degelijk het belang van deze theaterschool voor Zuidoost-Drenthe ziet en ook van mening is dat er voor Loods 13 nog wel degelijk kansen waren en zijn. Persoonlijk vindt de heer Wilms ook dat het van groot belang is dat kinderen en jongeren zich op deze manier ook kunnen ontwikkelen in de nabijheid van waar ze wonen.

De wethouder denkt dat het goed is om, kijkend naar het proces, aan te geven dat het college in september 2014 voor het eerst van Loods 13 een subsidieaanvraag heeft gehad. Weliswaar was in de begroting ook het management opgenomen om te subsidiëren: dat kan de gemeente niet. Om niet tegelijk de deur dicht te gooien maar juist te zoeken naar oplossingen heeft de gemeente het gesprek geopend. Zo zijn er meerdere keren gesprekken gevoerd, zowel ambtelijk als ook met wethouder Wilms zelf. Want de gemeente kan namelijk met theaterprojecten als zodanig subsidiëren, maar geen

management. Op die manier heeft het college voor Loods 13 vorig jaar al enkele subsidies verstrekt voor theaterprojecten. Uiteindelijk is dat geheel dan zo doorgesproken dat er een subsidie beschikbaar zou kunnen worden gesteld van 15.700 euro voor de verschillende theaterprojecten, maar wel onder de voorwaarde dat Loods 13 die activiteiten ook daadwerkelijk zou starten. Het college heeft het afgewacht om daar een positief bericht over te krijgen van Loods 13, want dan zou men ook het subsidievoorstel in het college kunnen brengen. Echter, dat is er nooit van gekomen want in afwachting een reactie is dus door Loods 13 in feite de stekker eruit getrokken. Dit betreurt het college ten zeerste, want men ziet wel degelijk mogelijkheden en oplossingen. De heer Wilms heeft, om te raad te informeren, nog deze avond een brief voor de raadsleden op hun desk laten leggen. Die is ook per mail verstuurd, want hij denkt dat het goed is om niet alleen berichtgevingen uit de media te krijgen maar ook de kant van het college bij dit verhaal toegelicht te zien.

Mevrouw Hummel zou toch aan de wethouder willen vragen of hij het initiatief zou willen nemen op dit moment om met Loods 13 in gesprek te gaan om te kijken waar er mogelijkheden liggen – en niet alleen met Loods 13 maar ook met andere partijen om onderdelen toch levensvatbaar te krijgen.

Mensen die **wethouder Wilms** kennen, weten dat hij geen cultuurbarbaar is, maar juist een cultuurliefhebber. Dus hij zal er alles aan doen om zich daarvoor in te zetten.

De voorzitter vraagt of mevrouw Hummel voorsnog tevreden is met dit antwoord.

Mevrouw Hummel bevestigt dit en dankt de wethouder voor zijn reactie.

A3. Notulen raadvergadering van 29 januari 2015 [stuknr. RA15.0012]

De heer Huttinga geeft aan dat het op bladzijde 12 bij de overgang van de tweede op de derde regel erop lijkt dat hij gezegd heeft – althans, zo wordt het in de notulen weergegeven – dat dat vaststaand beleid is. Maar de heer Huttinga bedoelde in die context juist dat dat géén vaststaand beleid is, dus precies het tegenovergestelde. Het zou een beetje vervelend zijn als dit zo naar voren zou komen in de historische verslaglegging, dus de toevoeging van het woordje ‘geen’ bij deze zinsnede zou prettig zijn.

Met deze aanvulling worden de notulen van de raadsvergadering van 29 januari 2015 vastgesteld.

A4. Bestemmingsplan Schoonebeek, ‘Bedrijventerrein De Vierslagen’ [stuknr. RA15.0002] (was B-stuk)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nr. A4 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A5. Voorbereidingskrediet ontwikkeling locatie Hoofdstraat [stuknr. RA15.0006]

Mevrouw Hoogeveen verklaart namens de D66-fractie wel dat zij akkoord moet gaan met dit voorbereidingskrediet, maar zij wil wel een stemverklaring afgeven namens haar fractie, die dit bedrag enorm hoog vindt. De D66-fractie heeft in de commissie al aangegeven dat het haars inziens lager kan: er is al veel know-how aanwezig – niet alleen bij externen maar ook binnen het gemeentehuis. D66 pleit er daarom voor dat de wethouder er alles aan doet om daarvan gebruik te maken zodat het voorbereidingskrediet niet in zijn totaliteit nodig zal hoeven te zijn.

De heer Schoo meldt dat de Drentse Ouderenpartij tegen dit voorstel zal stemmen. Zij vindt dit bedrag veel te hoog en kan zich dus bij de stemverklaring van D66 aansluiten. De DOP heeft wel de uiteenzetting van de bedragen gezien maar vindt dat ze veel lager kunnen.

Mevrouw Van der Woude geeft de korte stemverklaring af dat GroenLinks tegen het voorbereidingskrediet voor de locatie van de Hoofdstraat stemt vanwege het naar mening van de fractie te hoge bedrag.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nr. A5 vermelde raadsvoorstel aangenomen, met de aantekening dat de fracties van de Drentse Ouderenpartij en GroenLinks tegen hebben gestemd en met inachtneming van de stemverklaringen van de fracties van D66, de Drentse Ouderenpartij en GroenLinks.

A6. Besluit begrotingswijzigingen 2015-2 [stuknr. RA15.0004] (was B-stuk)

De heer Schoo bevestigt namens zijn fractie tegen dit besluit te zullen stemmen.

De voorzitter informeert of die tegenstem alle onderdelen van het besluit betreft.

De heer Schoo bevestigt dat.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt unaniem het onder nr. A6 vermelde raadsvoorstel aangenomen, met de aantekening dat de fractie van de Drentse Ouderenpartij tegen dit (gehele) voorstel heeft gestemd.

A7. Bestemmingsplan ‘Emmen, Bargermeer Oosterwijk OZ (groothandel in schroot)’ [stuknr. RA15.0003]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nr. A7 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

B1. Meerjarenbeleidskader Participatiebeleid ‘Werk en Wederkerigheid’ [stuknr. RA15.0005]

Eerste termijn

De heer Bijlsma ziet de besluitvorming voorliggen inzake het Meerjarenbeleidskader Participatiebeleid met als titel ‘Werk en Wederkerigheid’. De nieuwe Participatiewet is onderdeel van de drie grote decentralisaties. Het doel is op termijn dat iedereen meedoet en dus participeert. Dit kan zijn door regulier werk, plaatsing met loonkostensubsidie, een tegenprestatie etcetera.

De kreet die meerdere keren is gevallen, is ‘geen rechten zonder plichten en geen plichten zonder rechten’. Wakker Emmen ondersteunt dit uitgangspunt, maar heeft in de commissievergadering ook al aangegeven dat men twijfelt of dit voor alle bijstandsgerechtigden, onder wie een deel met afstand tot de arbeidsmarkt, wel voldoende tegenprestaties en werk te vinden zijn. De wethouder gaf aan dat de ambities inderdaad zeer hoog zijn, maar hij de uitdaging graag aan wil gaan.

Waar iedereen in deze zaal zich bewust van is, is het belang van extra werkgelegenheid. Op dit moment krimpt die in deze gemeente nog steeds en dit proces moet niet alleen gestopt worden maar ook omgekeerd. Meer werkgelegenheid is cruciaal, wil het nieuwe participatiebeleid succesvol zijn. De gemeentelijke organisatie zal boven op elk signaal dat mogelijk in de richting wijst van toenemende werkgelegenheid, moeten zitten, luisteren naar de wensen van ondernemers en zoeken naar oplossingen om die ondernemers in deze gemeente te laten investeren.

Het nieuw op te zetten sociale uitzendbureau zal zich moeten bewijzen. Maar de Wakker Emmen-fractie wijst daarbij nogmaals op het risico van verdringing op de arbeidsmarkt en dit geldt ook voor de tegenprestaties. De successen en tegenvallers van dit nieuwe beleid zullen ongetwijfeld op een later moment terugkomen in de raad. En de beantwoording tijdens de commissievergadering was zeer duidelijk en daarom houdt Wakker Emmen zijn betoog in eerste termijn kort.

De heer Wanders stelt dat iedereen het recht heeft om volwaardig mee te doen in de samenleving. Als mensen even niet zelfstandig voor hun eigen inkomen kunnen zorgen, moeten zij kunnen vertrouwen op een goed sociaal vangnet. De bijstand biedt iedereen een inkomen op het niveau van het sociaal

minimum. Hier staat wel verplichtingen tegenover, die rekening houden met ieders persoonlijke situatie. Wie wel kan werken moet aan de slag.

Het is volgens de Partij van de Arbeid nodig dit uitgangspunt zo te markeren. Het hoort bij het samen vorm willen geven aan de samenleving vanuit gedeelde normen en waarden. Het hoort bij het creëren van draagvlak en solidariteit. Solidariteit vereist wederkerigheid en besef van rechten en plichten. Solidariteit vereist ook kwaliteit en verantwoordelijkheid. Gebrek aan kwaliteit van collectieve voorzieningen leidt tot verminderd draagvlak. Elk gebrek aan transparantie of het gevoel van het kastje naar de muur gestuurd te worden leidt tot wantrouwen in politiek en bestuur en solidariteitserosie. De Partij van de Arbeid ziet de druk op die solidariteit toenemen. Dat vraagt om een herbezinning en mogelijke bijstelling van het vangnet. Tegelijkertijd vraagt het ook van deze samenleving de verantwoordelijkheid te nemen voor hen die dat nodig hebben. Dat betekent bijvoorbeeld niet het verdringen van reguliere arbeid – want dan maak je de uitdaging alleen maar groter – maar ook niet het verdringen van mensen met een beperking of jongeren van de praktijkschool van de arbeidsmarkt. In de commissie is hierover al het nodige gewisseld.

De Partij van de Arbeid is ervan overtuigd dat veel mensen die nu gebruik moeten maken van het vangnet, graag willen werken. Ze moeten alleen geholpen worden op weg naar die baan. Daar komt de gemeente toch echt in beeld: niet alleen bij het begeleiden naar die baan, maar ook bij het scheppen van voorwaarden waardoor de vraag naar die baan op de arbeidsmarkt gaat ontstaan. Immers, die banen moet er wel zijn en dat is natuurlijk een volgende of extra zorg: de ontwikkeling van de arbeidsmarkt in de gemeente Emmen. Er zijn hier veel mensen die aangewezen zijn op een uitkering; te veel van hen zijn inactief. Maar ook is te zien dat veel banen in bijvoorbeeld de maakindustrie of detailhandel bedreigd worden in het voortbestaan. En bedreigingen blijven zich voordoen: kijk bijvoorbeeld naar de recente plannen voor een factoryoutletcentre op een luttele 40 kilometer van Emmen, een plan dat heel Drenthe en zijn winkelcentra raakt. Volgens de Partij van de Arbeid vragen deze negatieve ontwikkelingen, naast de vele inspanningen die het college al levert in de strijd vóór werkgelegenheid, om onorthodoxe maatregelen. Bijvoorbeeld het subsidiëren van werkplekken of het medefinancieren van overnames van met sluiting bedreigde vestigingen of fabrieken. De PvdA wil graag dat het college ook deze wegen gaat verkennen met Rijk en provincie. Kan het college dit toezeggen? Misschien moet de gemeente zelf wel groene energie gaan produceren om bedrijven zich hier te laten vestigen met stroom tegen kostprijs. In tijden zoals deze moet je volgens de PvdA creatief kijken of je zaken die als bedreiging worden ervaren, kunt omdraaien in kansen.

Mevrouw Mellema definieert de stip op de horizon in dit Meerjarenbeleidskader als zodanig dat niemand langs de kant staat. Iedereen doet mee, ook mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Dit gebeurt grotendeels bij reguliere werkgevers, zonodig bij een door de gemeente georganiseerd bedrijf. Het CDA kan zich hierin vinden, maar wil tegelijkertijd benadrukken dat de zogenaamde ‘inclusieve samenleving’ geen gestalte krijgt als niet eerst een stevig fundament van werk is gelegd. Hoewel de gemeente geen banen kan creëren, kan ze zich wel inspannen voor het realiseren van de juiste randvoorwaarden.

Tijdens de informatieavonden hebben de ketenpartners en werkgevers aangegeven het prettig te vinden dat ze waren betrokken bij de totstandkoming van dit participatiebeleid. Daarmee lijkt de eerste stap te zijn gezet om gezamenlijk voort te bouwen aan onder andere meer banen. De CDA-fractie hoopt dat deze samenwerking bij het vervolgtraject wordt voortgezet, want voor de werkgevers is het niet altijd gemakkelijk om vast te stellen wat er precies nodig is om mensen die moeilijk plaatsbaar zijn een kans te bieden.

Het CDA heeft tijdens de commissievergadering zijn zorgen geuit over het ambitieniveau van dit beleidsstuk. Zo vraagt de fractie zich af hoe reëel het is om in te zetten op reshoring, temeer nu blijkt dat bepaalde bedrijven maar nauwelijks zijn opgewassen tegen de verleidingen van de lagelonenlanden. Bovendien is al op 31 oktober 2013 de motie ‘Terughalen werkgelegenheid uit lagelonenlanden’ unaniem door de raad aangenomen en dat roept de volgende twee vragen bij de fractie op. 1) Welke inspanningen heeft het college in het licht van deze motie verricht? 2) Welke andere inspanningen gaat het college nu verrichten om reshoring wél succesvol te laten zijn?

Een ander punt waar in de commissievergadering veel over is gesproken, betreft verdringing. De wethouder bevestigde tot geruststelling van het CDA dat de tegenprestatie direct gestopt zal worden indien er sprake is van verdringing. Een duidelijk antwoord, maar een nieuwe vraag dient zich dan

aan: wat is precies een tegenprestatie? Welke activiteiten of werkzaamheden vallen onder ‘een tegenprestatie’?

De doelen in dit Meerjarenbeleidskader zijn groot opgezet. Dat was reden voor verschillende fracties om tijdens de commissievergadering naar een vorm van monitoring te vragen. Het CDA is blij dat de wethouder daar gehoor aan heeft gegeven en de fractie kan zich dus vinden in de toezegging om de commissie via een rapportage te informeren.

Tot slot: in het boek *‘De kwetsbaren’* stelt Will Tinnemans over de Participatiewet het volgende: *‘Het heeft er alle schijn van dat de regering ons een jas wil laten dragen die ontworpen is voor het zonnige klimaat waarin Nederland leefde tot de crisis eind 2008 begon. Waar toen sprake was dreigende tekorten op de arbeidsmarkt, hebben we inmiddels te maken met een werkloosheid die een recordhoogte heeft bereikt.’* Einde citaat. Dat het klimaat van Emmen hierop geen uitzondering vormt moge duidelijk zijn. Maar het onderschrijft wederom het belang van waar mevrouw Mellema haar betoog mee begon: werk. En juist wat werk betreft heeft Emmen goud in handen. Niet voor niets sprake een ondernemer in januari tijdens een thema-avond over werk uiterst lovende woorden over het ondernemersklimaat in Emmen. Het is goed ondernemen in Emmen. De hoogste tijd om dit met zijn allen uit te dragen.

In zijn eerste termijn in de commissievergadering is **de heer Eggen** begonnen met de opmerking dat zijn fractie zeer tevreden was over de totstandkoming van dit Meerjarenbeleidskader. Hij gaat dit niet uitgebreid herhalen, maar wil slechts nogmaals benoemen dat door het vroegtijdig en intensief horen – en niet alleen horen maar ook interactief met elkaar bezig zijn – een breed draagvlak gecreëerd is voor dit meerjarenbeleidsplan. Hulde hiervoor namens de D66-fractie. Is iedereen tevreden over de gehele inhoud van dit beleidskader? Nee, volgens de heer Eggen, natuurlijk niet. Er blijft nog best wel wat te wensen over, maar de raad spreekt hier dan ook over een beleidskader en in de uitvoering zijn er door de verschillende partijen nog wel enkele wensen geuit.

Graag wil de heer Eggen nog drie zaken benoemen die voor de fractie van D66 van groot belang zijn. Ten eerste over de ambitie die in het Meerjarenbeleidskader wordt uitgesproken. Die ambitie is als volgt: in 2018 – meerdere collega’s hebben daar al aan gerefereerd – doen alle Emmenaren mee naar vermogen. Mensen die zijn aangewezen op de bijstand vinden op eigen kracht óf met ondersteuning werk, doorlopen een traject op weg naar werk, werken in een beschutte omgeving, volgen een opleiding, verrichten een tegenprestatie of zijn anderszins maatschappelijk actief. Dat is een hoge ambitie en de vorige keer heeft de wethouder met verve – en met heel veel woorden – die ambitie ook nog eens onderstreept: ‘Ik ga ervoor’, zei hij. ‘Maar we moeten natuurlijk wel reëel zijn.’ Mevrouw Mellema heeft net ook al geschetst dat de werkloosheid hier behoorlijk hoog is. En de heer Eggen wil niet negatief denken en zoals meerdere mensen uit dit gebied wel eens zeggen dat Emmen een ‘nadeelgemeente’ is, veel laaggeschoolde mensen in de kaartenbak heeft, een hoge werkloosheid heeft enzovoort. Zo negatief wil de fractie van D66 absoluut niet denken, maar men moet wel reëel blijven.

Dan landt de heer Eggen meteen aan bij het tweede punt: monitoren. Hoe gaat de gemeenteraad nu bekijken of al die prachtige dingen die de gemeente in werk stelt – want dat zijn prachtige dingen, laat dat duidelijk zijn – ook lukken en zij ook daadwerkelijk resultaten ziet? De wethouder heeft toegezegd dat die monitoring er zou komen. De D66-fractie is benieuwd op wat voor manier die zal gaan plaatsvinden.

En het derde punt is de vorming van een nieuw leerwerkbedrijf. De wethouder heeft aangegeven – de heer Eggen heeft daar behoorlijk met hem hierover gediscussieerd – dat de streefdatum om te komen tot het nieuwe leerwerkbedrijf 1 januari 2017 zal zijn. De fractie van D66 zou het toejuichen als op een eerder tijdstip dit nieuwe leerwerkbedrijf van start zou kunnen gaan.

Kortom: het Meerjarenbeleidskader heeft als titel meegekregen: ‘Werk en Wederkerigheid’. Werk staat voorop – daar is iedereen in deze zaal het wel over eens – omdat het hebben van werk de belangrijkste motor is en blijft voor meedoen in de samenleving en voor participatiebeleid. Wederkerigheid – daar heeft de raad het in de vorige periode ook al vaak over gehad – is ook van groot belang: omdat er geen recht is zonder plicht, is er geen plicht zonder recht – de PvdA heeft dit ook al benoemd en daar is D66 het helemaal mee eens. In de kern is dat waar het bij wederkerigheid om gaat en in deze uitgangspunten kan de D66-fractie zich volledig vinden.

Ten slotte is D66 er voorstander van om de werkzoekenden meer te betrekken bij de wijze waarop ze ondersteund worden en de kosten die daarmee gemoeid zijn. Een via internet benaderbaar dossier kan

daarbij helpen: in dat dossier kan de cliënt zien wat er voor hem of haar aan ondersteuning is afgesproken, welk budget daarvoor beschikbaar is gesteld, wat er vervolgens mee gedaan wordt, wat de kosten daarvan zijn en wat de daaraan bestede tijd is. Op die manier leeft het meer en zal het besef van urgentie toenemen. Bovendien geeft het de cliënt ook de gelegenheid om direct feedback te geven. D66 zou graag zien dat deze mogelijkheid onderzocht wordt.

De heer Schoo vraagt zich namens de DOP-fractie niet af of het voorliggende Meerjarenbeleidskader Participatiebeleid wel ambitieus genoeg is, want de ambities spatten ervan af. Echter, de fractie heeft helaas moeten constateren dat er in het stuk belangrijke onderdelen ontbreken om als raad te kunnen beoordelen of de ambities wel echt realistisch en haalbaar zijn. De DOP wil twee voorbeelden uit het stuk aanhalen.

Het eerste in het beleidskader is het ontbreken van een belangrijke groep. De Arbeidsmarktregio is onder meer verantwoordelijk voor het ondersteunen van het bedrijfsleven bij het creëren van voldoende baanafspraken voor mensen met een arbeidsbeperking. In dit Emmense beleidskader worden dit vraagstuk en de baanafspraken buiten beschouwing gelaten op bladzijde 5. Het slagen van de doelstellingen voor zowel instroom als uitstroom zijn in een belangrijke mate ook afhankelijk van het leerwerkbedrijf, dat mensen met een arbeidsbeperking aan het werk moet helpen. Ambitieuze doelstellingen en dit onderwerp buiten beschouwing laten kan ook niet volgens de fractie. Nieuw beleid om mensen met een beperking aan het werk te helpen was toch juist een belangrijke nieuwe taak voor de gemeente?

Het tweede voorbeeld uit het beleidskader: de afhankelijkheid van plannen van derden: *‘Wij bieden ruimte binnen niet-nieuwe werkwijzen ten behoeve van de aanpak van werkloosheid en bijstand. Ketpartners ontwikkelen gezamenlijk plannen voor een meer sociaal uitzendbureau. Een in de loop van 2015 uit te voeren onderzoek naar de financiële haalbaarheid en juridische consequenties maakt daar onderdeel van uit. Bij een positieve uitkomst daarvan start een pilot voor een sociaal uitzendbureau.’* De gemeente is dus afhankelijk van plannen van anderen. Zolang deze plannen onbekend blijven weet de raad dus niet of de ambities wel realistisch zijn. De vraag van de DOP aan het college is: kan het college aangeven hoe realistisch de ambities als er belangrijke doelgroepen worden weggelaten en de gemeente afhankelijk is van plannen van derden, terwijl zij deze plannen nog niet kent?

Het nieuwe leerwerkbedrijf komt in 2016. Over de nieuwe rol van de EMCO-groep is de heer Schoo weinig of niets tegengekomen, ook niet in relatie tot beschut werk. De vraag van de DOP aan het college is: waarom staat er weinig of niets over de rol en positie van de EMCO-groep in het beleidskader? En wat is of wordt haar positie in het nieuwe beleid?

De DOP gaat ervan uit dat het beleid van een tegenprestatie voor een uitkering nog moet worden uitgewerkt en terugkomt in een wettelijk verplichte verordening. Als dat niet zo is hoort de heer Schoo dit graag in de eerste termijn van het college. De DOP hoopt dat dit beleid van de tegenprestatie niet alleen wordt ‘voor wat, hoort wat’. Zij hoopt dat er positieve ervaringen van anderen veel mensen zullen aantrekken om zich in te zetten voor maatschappelijke en nuttige zaken, dat hun leven er leuker van wordt en dat de ervaring en contacten die zij opdoen, veel meer mensen in contact brengen met werk. Regelmatig lijkt het college deze opvatting gelukkig te delen. Maar op sommige momenten lijkt het tegenovergestelde, ‘tegenover een recht staat een plicht’ weer het enige leidende motto. Het advies van de DOP aan het college is om hier aandacht aan te besteden, zodat de tegenprestatie niet als een boemerang terugkomt. Doe in kleine stappen meer ervaring op in de wijze van uitvoering, zodat de eigen ambtelijke organisatie er niet in gaat verzuipen. Bouw het op, bouw het geleidelijk uit, zodat de gemeente straks niet direct hoeft af te bouwen en mensen teleurgesteld raken.

De heer Eggen heeft dit even op zich in laten werken. Hij hoorde de heer Schoo op gegeven moment zeggen: ‘Van ‘voor wat, hoort wat’ ben ik niet zo’n voorstander.’ Heeft de heer Eggen dat goed begrepen? En waarom is de heer Schoo daar dan geen voorstander van?

Als de heer Eggen **de heer Schoo** even de kans geeft om zijn verhaal af te maken, dan komt dat nog aan de orde en dan denkt de heer Schoo dat de vraag van de heer Eggen dan wel beantwoord wordt.

Moet echt iedereen tot een tegenprestatie worden aangezet? De gedachte erachter kan de DOP-fractie nog wel begrijpen. Maar of het echt voor iedereen zinvol en realistisch is, is nog maar de vraag. Hopelijk blijft de menselijke maat leidend. De wet kent ook de mogelijkheden tot vrijstelling.

De gedachte achter de sancties kan de DOP nog wel begrijpen. Maar sommige sancties gaan in haar optiek wel erg ver. Het lastige hierbij is dat men een zekere willekeur willen voorkomen. De belangrijke vragen van de fractie hierover aan het college zijn als volgt. Komt er nog een aparte verordening waarin het sanctiebeleid nog nader wordt uitgewerkt? Hoe denkt het college zelf eventuele willekeur te voorkomen?

De heer Eggen heeft het antwoord op zijn eerdere vraag niet gekregen.

De heer Schoo heeft gezegd wat hij gezegd heeft en hij heeft daar niet zoveel aan toe te voegen. Dan moet de heer Eggen maar goed luisteren en moet hij daarvoor de opname van deze avond maar terugluisteren. Want de heer Schoo heeft zijn vraag wel degelijk beantwoord.

De heer Eggen lijkt dat een rare situatie. Hij stelt de heer Schoo een concrete vraag, hij wilde daar ook graag een concreet antwoord op. En de tweede concrete vraag van de heer Eggen zou zijn: is de DOP nu vóór of tegen sancties?

Als de heer Eggen goed geluisterd heeft, dan heeft **de heer Schoo** gezegd dat er bij sancties geen sprake moet zijn van willekeur. Sancties zijn wel nodig, maar zij moeten op maat toegepast worden. Het is niet zomaar een vaststaand gegeven voor iedereen wat de sancties zijn. Daarom vraagt de DOP ook aan het college of er nog een aparte verordening komt voor het sanctiebeleid. Dan kan de raad dat namelijk per groep beoordelen. D66 weet volgens de heer Schoo ook wel dat al die mensen die in de situatie zitten dat ze geen werk hebben, van verschillende groepen deel uitmaken. Je hebt in het participatiebeleid dus doelgroepen 1 tot en met 4 en bij het sanctiebeleid moet worden gekeken of daar wat ‘menselijk’ mee om kan worden aangegaan. Dat is de stelling van de DOP, maar er moet wel een zekere druk uitgaan van het sanctiebeleid.

Dan interpreteert **de heer Eggen** het zo dat er wel druk moet zijn en de DOP vindt dat er sancties moeten zijn. Volgens de D66-fractie wordt in het beleid van categorie 1 tot en met 4 dat beleid heel duidelijk gemaakt, er wordt ook heel duidelijk bij aangegeven dat er uitzonderingen op zijn. Dus wat betreft heel duidelijk: sancties zijn prima, maar met een menselijke maat. Volgens de heer Eggen is daar niemand op tegen.

De voorzitter ziet de heer Schoo dit non-verbaal bevestigen en concludeert dat de DOP en D66 het eens zijn op dit punt.

Mevrouw Houwing heeft namens de VVD in de commissievergadering al gezegd dat de fractie zich kan vinden in het voorliggend beleidskader en met name ook de wijze waarop het tot stand is gekomen. Uitgaan van wat mensen kunnen in plaats van kijken naar hun beperkingen, iedereen doet mee, werk voorop en het leveren van een tegenprestatie van mensen in de bijstand. Er is sprake van een nieuwe werkelijkheid en de hedendaagse samenleving verlangt van elkaar dat men zeldzamer en minder van de overheid afhankelijk wordt. Meer eigen initiatief, meer je eigen verantwoordelijkheid nemen. Een uitkering is geen eindstation maar een doorstart op weg naar een nieuwe baan.

Het begrip ‘wederkerigheid’ spreekt de VVD-fractie aan. Als iemand iets voor een ander doet, is het niet gek om voor hem iets terug te doen. Als men geen werk heeft, krijgt men hulp. Daar hoort bij dat zo iemand zijn best doet, aan de slag gaat om te zoeken naar een baan, vrijwilligerswerk doet, weer actief wordt in de samenleving en zichzelf verbetert en kansen aangrijpt. Daar hoort ook een goed sanctiebeleid bij en de VVD verwacht dat het college dat ook consequent gaat uitvoeren.

Daar staat tegenover dat de overheid nog altijd vangnet blijft en ook hoort te bieden aan die mensen die om wat voor reden dan ook dat zelf niet kunnen en van de overheid afhankelijk zijn. Ook dat is een typisch VVD-standpunt. Uit dit beleid blijkt zonneklaar dat overheid en bedrijfsleven elkaar nodig hebben: enerzijds omdat het bedrijfsleven juist die zo gewenste banen moet creëren en anderzijds dat

de overheid alle zeilen zal moeten bijzetten om het bedrijfsleven op een dusdanige manier te faciliteren dat daar ook daadwerkelijk banen ontstaan. En daarvoor heeft de raad eerder deze dag ook een investeringsplan ontvangen. Mevrouw Houwing heeft het nog niet helemaal kunnen lezen, maar zij gaat ervan uit dat de wethouder daar misschien straks nog even iets over zegt of dat de raad daar op een ander moment nog nader over komt te spreken. Daar stond al een aantal voorbeelden in, maar mevrouw Houwing wil er toch op wijzen dat als het gaat om bijvoorbeeld een bedrijf dat uitbreidingsplannen heeft, het ook zaak is om samen met dat bedrijf zo snel mogelijk gezamenlijk de vergunningen te regelen. Want zelfs al gaat het maar om een paar banen, iedere baan telt. En daarmee zegt de VVD niet dat er nu geen goed werk wordt geleverd, maar het simpele feit dat nog dit jaar 350 mensen extra uit de bijstand naar werk moeten worden toegeleid maakt dat alle zeilen bijgezet moeten worden. Want het is zwaar weer op de arbeidsmarkt in deze regio. De VVD heeft dus vooral zorg over de korte termijn en dan met name dit jaar. Want wat kan de gemeente nog op korte termijn doen?

Voor de lange termijn is de fractie wat optimistischer. Het gereedkomen van de centrumvernieuwing, het nieuwe dierenpark en het theater moet onder andere voor een werkgelegenheidsimpuls zorgen. Maar ook verduurzaming van de woningbouw kan voor een belangrijke werkgelegenheidsimpuls zorgen in de bouw. En daarmee refereert mevrouw Houwing nog maar even aan Jan Rotmans, die op 11 februari jongstleden in de Grote Kerk een inleiding verzorgde. Hij wees terecht op het feit dat verduurzaming en innovatie nieuwe banen opleveren – ook in deze regio. En het stimuleren van werkgelegenheid is niet alleen een verantwoordelijkheid van de afdeling Economie of Participatie, maar het is een gemeentebrede opgave en daarbij zijn alle initiatieven en ideeën welkom. Als er bijvoorbeeld wordt gekeken naar de zorg, dan is te zien dat daar banen verdwijnen: de werkgelegenheid in de zorg krimpt en Emmen krijgt daar ook een klap van mee. En misschien is het out-of-the-box-denken, maar als je kijkt naar al die mensen in de zorg die hun baan kwijttraken, zouden daar dan mensen tussen zitten die best over technische vaardigheden beschikken? Die misschien opgeleid zouden kunnen worden voor die banen waar de regionale industrie wél om zit te springen? Zo'n oplossing ligt misschien niet voor de hand, maar wat de VVD betreft moet men écht nieuwe wegen inslaan, moet men innoveren om te voorkomen dat de gemeente de ambities uit dit beleidskader niet haalt. En dat is het laatste wat de VVD zou willen.

Mevrouw Ensink heeft al heel wat horen noemen, dus ze heeft al heel wat weg kunnen strepen uit haar betoog. Aanvullend heeft zij nog twee punten.

LEF! omarmt de Heide Hack-insteek: omdraaien naar de Duitse burens, mits dat wel een wederkerig perspectief is zodat niet alleen ervoor wordt gezorgd dat inwoners in Duitsland aan het werk gaan, maar de gemeente Emmen ook een verbindende rol krijgt om te zorgen voor goede contacten met Nederlandse leveranciers aan de Duitse industrie. Dan houdt Emmen zijn eigen creativiteit en innovatie ook aan deze zijde van de grens.

Afsluitend: waardering vanuit de LEF!-fractie voor deze Puttener werkwijze in de totstandkoming van dit beleid. Dit is zeer passend juist bij dit onderwerp over participatie. En het is inderdaad een ambitieus plan, maar moed is een keuze.

De heer Huttinga stelt dat uitvoering en een goed gezicht geven aan de Participatiewet voor de gemeenten forse uitdagingen zijn om, met op de keper beschouwd te weinig middelen, actieve deelname aan de samenleving te kunnen blijven stimuleren. Ondersteuning aan hen die dat niet van zichzelf kunnen, vraagt veel inzet en inventiviteit maar tegelijk, zo vindt de ChristenUnie-fractie, een sociale en rechtvaardige benadering. Zoals collega Pruisscher in de commissie al zei: 'De kern van het beleid – dat niemand langs de kant staat, meer werkgelegenheid, meer mensen toeleiden naar werk en meer mensen activeren tot meedoen – ondersteunt de ChristenUnie van harte.'

De lokale overheid kan in haar rol van participatiewaarden uitdragen ook helpen de samenleving in zichzelf meer op opvang- en participatiegericht te laten zijn. En daar is uiteindelijk het hele 3D-proces van de decentralisaties voor een belangrijk deel op gebaseerd. Ook dat is een forse uitdaging gezien de complexiteit van deze moderne samenleving. Die uit zich onder meer in de spanning tussen arbeidsparticipatie vergroten en tegelijk het broodnodige vrijwilligersbolwerk niet aantasten maar juist ook uitbouwen. Die spanning zit in dat 3D-gebeuren. Dat zet de samenleving meer en meer onder druk. Proportioneel en verstandig handelen is dan ook een belangrijk devies, waarbij de persoonlijke

omstandigheden en omgevingsfactoren een rol moeten spelen. Dat geldt ook voor de tegenprestatie bij de uitkering, die de fractie als principe graag ondersteunt.

Binnen het nieuwe beleid staat meer werk voorop, maar dat komt niet uit de lucht vallen – hoewel, ‘alle zegen komt van boven’. De gemeente bakt geen banen, maar faciliteert en flankiert. Een sociale koers is daarbij een goed hulpmiddel. Tegelijk moet de gemeente met de partners in het werkveld helder krijgen en houden hoe er optimaal gestimuleerd kan worden, zodat de samenleving er wel bij vaart. Met de nieuwe wet is extra verantwoordelijkheid gelegd bij de reguliere bedrijven. Dat is op zich goed, want die hebben naast een economisch doel ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Beide kunnen in een rechtvaardige en sociale samenleving niet zonder elkaar. De ChristenUnie beseft dat dat hier in Zuidoost-Drenthe om extra energie, inzet en inventiviteit vraagt, maar naar verluidt leven de Emmenaren in de gelukkigste gemeente van Nederland, dus dan komt dat vast goed.

Als het gaat om scholing gericht op werk is de aansluiting van het onderwijs op de echte economie een goed streven. Maar voor een samenleving is wel veel meer nodig dan het alleen of vooral onderwezen te worden in iets wat direct geld oplevert.

Ten slotte wenst de fractie van de ChristenUnie het college en alle andere betrokkenen veel succes en wijsheid toe bij het effectueren van de uitstroombestemmingen en het begeleiden naar zogenaamd ‘echt’ werk van Wajong’ers en werknemers uit de Wsw.

Ook van de punten die **mevrouw Van der Woude** wilde inbrengen is er al een aantal dingen gezegd voor wat betreft het Meerjarenbeleidskader.

Net als het CDA vraagt GroenLinks zich af wat op het gebied van de tegenprestatie de norm wordt. Hoe wordt dit getoetst? Is het geen verdringing van de arbeidsmarkt en hoe wordt dit dan getoetst? Dat vindt de GroenLinks-fractie wel heel belangrijk, want die verdringing van de arbeidsmarkt mag niet gebeuren.

Wat de fractie ook al in de commissie heeft gesteld is dat zij in het beleidskader heel veel plichten ziet. En natuurlijk zijn er plichten verbonden aan een uitkering – daar is GroenLinks het mee eens. Maar ook de rechtspositie van deze toch ook wel wat zwakkere groep is heel belangrijk. De gemeente is opdrachtgever. De Cliëntenraad is naar voren gebracht en zij is een belangrijk orgaan voor deze groep mensen, namelijk een adviesorgaan dat gevraagd of ongevraagd advies kan geven aan het college. En de ombudsman reageert dan op de excessen die er ontstaan. Waar de mensen behoefte aan hebben is de waarborging van hun rechtspositie in het arbeidsproces en daarin kan de vakbond een goed middel zijn. GroenLinks vindt dat de gemeente als opdrachtgever ook een taak en de verplichting heeft naar deze groep mensen om hun rechtspositie te waarborgen tegenover de plichten die ze hebben. En een lidmaatschap van een vakbond zou hierbij een goede hulp kunnen zijn en tevens een gerichte investering.

De heer Eggen is de vorige keer met de heer Wanders een klein debatje aangegaan met mevrouw Van der Woude over die vakbondszaken. Dit is voor D66 nog steeds niet duidelijk: de rechtspositie wordt toch gerespecteerd?

Mevrouw Van der Woude stelt dat dat voor de rechtspositie geldt van de mensen die regulier aan het werk zijn: dat is namelijk de vakbond. Maar de mensen die vanuit de gemeente aan het werk zijn hebben een ander contract: die hebben vanuit de gemeente een contract met een tegenprestatie voor behoud van uitkering en op die manier zijn ze aan het werk. Dan vallen ze toch onder een andere situatie dan de mensen die vanuit een dienstverband bij een bedrijf zelf aan het werk zijn. Ze vallen in die zin ook niet onder precies dezelfde CAO en ze zijn minder georganiseerd. Een vakbond zou in die zin een soort belangenorganisatie kunnen zijn voor deze groep mensen die daar aan het werk is.

De heer Eggen laat deze interruptie even over aan de heer Wanders, want die is meer van de vakbonden.

‘Meer van de vakbonden’? Volgens **de heer Wanders** wel wellicht. Hij hoort mevrouw Van der Woude zeggen dat die mensen wel zelf bij het bedrijf werkzaam zijn. Zit er dan in haar vraag de vooronderstelling opgesloten dat iedereen een tegenprestatie bij een reguliere onderneming gaat doen?

Want volgens de heer Wanders zou je uitstekend een tegenprestatie kunnen leveren in je eigen wijk of buurt. Volgens hem zou je uitstekend een tegenprestatie kunnen leveren op een school of bij een sportvereniging en hij kan zich eerlijk gezegd niet voorstellen dat van hen heel veel mensen zijn die daar op een loonlijst staan. En de rechtspositie – dat kwam ook naar voren in het debat tijdens de commissievergadering – is gewaarborgd in de wet. Daarin staat een aantal dingen geregeld: er is volgens de heer Wanders een Cliëntenraad en er is in het huis van de gemeente voor mensen die zich in die zin onheus bejegend voelen een klachtenfunctionaris. Daarmee is dus een aantal zaken gewaarborgd voor mensen die een tegenprestatie leveren voor de uitkering. Voor iemand die een dienstverband heeft is de restitutie geregeld in het Burgerlijk Wetboek of in de CAO en de vakbond is een van de sociale partners die over die CAO gaat.

Mevrouw Van der Woude stelt dat een Cliëntenraad een adviesorgaan is, dat gevraagd of ongevraagd advies geeft aan het college. Dat is volgens GroenLinks wel iets anders dan een vakbond. De ombudsman of klachtenfunctionaris reageert op excessen. En dat is wanneer het al zover uit de hand is gelopen dat die persoon eraan te pas moet komen. En dat is toch wel wat anders dan wat een vakbond behelst.

Volgens **de heer Wanders** geeft de Cliëntenraad inderdaad advies aan het college op te voeren beleid. En dat zijn nou net beleidsvraagstukken die de doelgroep raken voor wie de Cliëntenraad er zit. Dat is volgens de PvdA haar rol. Een vakbond is inderdaad een vertegenwoordiger van de werknemers en in die zin gaat de WWB niet op bij een tegenprestatie. Dat is allemaal wettelijk geregeld door middel van een klachtenfunctionaris en de Cliëntenraad.

De heer Eggen informeert welke rol GroenLinks dan precies ziet voor de gemeente daarbij? Dat is de hele concrete vraag in dezen.

Mevrouw Mellema hoorde mevrouw Van der Woude net over de ombudsman beginnen. Maar bij het vaststellen van de verordening in relatie tot de tegenprestatie heeft de Cliëntenraad zelf geadviseerd om een gemeentelijke ombudsman aan te stellen. En Mevrouw Van der Woude heeft zelf in de commissievergadering gezegd dat het collectief onderbrengen bij een vakbond zou moeten gebeuren zodat onafhankelijke belangenbehartiging zou kunnen plaatsvinden. Maar ligt hierin dan niet juist een rol weggelegd voor de gemeentelijke ombudsman – is de vraag van het CDA?

Mevrouw Van der Woude antwoordt dat – om met de laatste vraag te beginnen – de gemeentelijke ombudsman op excessen reageert die er ontstaan en dan is een zaak al verder dan wanneer deze bij een vakbond terechtkomt. In de optiek van GroenLinks is het goed om een stap daarvóór al een vakbond te hebben.

Juist die onafhankelijke belangenbehartiging deed **mevrouw Mellema** denken aan die ombudsman.

Mevrouw Van der Woude zegt dat wat GroenLinks vooral voor ogen heeft, een bond c.q. een georganiseerd gremium is, waarbij er samen opgetreden kan worden en een betere onderhandelingspositie ontstaat voor de eigen rechtspositie van de participatiedoelgroep. En dat is iets anders dan wat een ombudsman doet.

Hoe zeer **de heer Wanders** ook het werk van de vakbond waardeert – inmiddels is hij zo'n twintig jaar lid – heeft mevrouw Van der Woude het over de onderhandelingspositie, over het vertegenwoordigen van die mensen. Maar volgens de Partij van de Arbeid is hier met elkaar net besproken dat het beleidskader een vangnet is waarvan de gemeente hoopt dat de mensen daar zo weinig mogelijk gebruik van hoeven te maken. Over dat daar rechten en plichten aan vastzitten zijn alle fracties, denkt de heer Wanders, het ook over eens. Alleen, dat is allemaal al geregeld: een vakbond vertegenwoordigt een werknemer. En zo gauw iemand uitstroomt uit de bijstand naar een reguliere baan, is hij of zij vertegenwoordigd door de sociale partners. Het sociale vangnet dat er in Nederland is, moeten alle betrokken partijen volgens de PvdA niet met elkaar verwisselen en

verwarren met een baan. Maar het gaat wel een beetje die kant op als de heer Wanders zo naar mevrouw Van der Woude luistert.

Mevrouw Van der Woude denkt inderdaad dat het vangnet inderdaad het doel is van dit beleid om mensen vanuit een uitkering naar een betaalde baan toe te leiden – absoluut. Daar staat wel tegenover dat als zij in een bedrijf aan het werk zijn bijvoorbeeld met behoud van uitkering of iets dergelijk, zij wel te maken hebben met een functie in een bedrijf, zonder dat zij dezelfde rechtspositie hebben. Waar het de GroenLinks-fractie om gaat is dat de gemeente ervoor verantwoordelijk is dat die mensen die rechtspositie wél hebben. Natuurlijk zijn daartegenover wel plichten verbonden aan het hebben van een uitkering – daar is GroenLinks het ook met de andere fracties over eens. De mensen moeten niet te lang in een uitkering blijven zitten, er is een vangnet en het is bedoeling dat ze toestromen naar betaald werk. Daar is GroenLinks groot voorstander van, want mevrouw Van der Woude weet ook uit het werkveld dat het merendeel van de mensen in een uitkeringspositie graag financieel onafhankelijk zou willen zijn en financiële zekerheid en een vaste baan wil. Daarom denkt GroenLinks juist dat dit een goed hulpmiddel zou zijn om via een georganiseerd orgaan meer te kunnen betekenen voor hun rechtspositie.

Dan moet mevrouw Van der Woude de vraag van heer Eggen niet vergeten, want dat was een hele concrete vraag. Wat de gemeenteraad hierin zou kunnen doen is een klein fonds hiervoor beschikbaar stellen. Het is een klein bedrag om dat lidmaatschap voor deze groep mensen, die het financieel moeilijk en het niet breed hebben, te bekostigen. Het kost misschien een tientje per persoon om met een vakbond te overleggen en daarmee een regeling te treffen om in ieder geval op die manier een luttel bedrag beschikbaar te stellen voor het vakbondslidmaatschap. En daarin kan de gemeente dus faciliteren.

De voorzitter stelt vast dat er nog een tweede termijn komt. Hij ziet een aardige dubbeling met wat er in de commissie is gewisseld. Daarom zou hij mevrouw Van der Woude willen vragen om verder te gaan met haar verhaal en daarna af te ronden.

Mevrouw Van der Woude heeft behalve dit gebeuren ook gewezen op verdringing op de arbeidsmarkt.

Ook is door D66 verwezen naar het leerwerkbedrijf, waarop door de wethouder is aangegeven dat dat in 2016 van start zou gaan. Ook GroenLinks zou in het kader van de uitstroom graag zien dat het eerder van start zou gaan omdat het voor de functionaliteit beter zou zijn.

De heer Hoeksema memoreert dat het voorliggende voorstel uitvoerig is beargumenteerd en besproken in daarvoor verantwoordelijke commissie. De fractie van Senioren Belang Noord zal deze discussie dan ook niet overdoen. De bevlogenheid van wethouder Arends sprak en spreekt boekdelen en de fractie ziet ook met belangstelling de uitvoering tegemoet – dat is hier deze avond door de collega's ook al nadrukkelijk aangegeven.

Maar de nota 'Werk en Wederkerigheid' noopt niet alleen tot het tot je nemen van de inhoud, die leert je ook verder te kijken dan die inhoud. De heer Hoeksema bedoelt hiermee te zeggen: kijk ook eens naar de voetnoten in deze nota. En dan komt het: als je de nota doorleest staat er als opmerkelijke voetnoot op bladzijde 29: *'Uit een artikel van Pierre Koning. Hij geeft in zijn artikel aan, beter een stok dan een horzel bij de toeleiding naar werk.'* Er wordt dan geconcludeerd dat scholing en gesubsidieerde arbeid niet echt werken als arbeidsinstrument. Koning zegt: *'Beter werken gestructureerde en regelmatige coaching, loonkostensubsidies en sancties.'* Dat geeft hij aan. Verder stelt hij – de heer Hoeksema citeert dan ook: *'Dit pleit voor een gerichte ketenaanpak'* – dat is hier deze avond ook al eens aangegeven – *'waarin alle elementen een plek hebben om het zogenaamde inlockeffect'* – een woord dat de heer Hoeksema niet uitgevonden heeft: het feit dat mensen op gesubsidieerde banen binnen vrijwilligerswerk niet meer gericht zijn op groei van de arbeidsmarkt – *'wordt voorkomen'*.

En dan komt het. Nu wil het toeval dat heer Hoeksema onlangs kennisnam van een proefschrift en toevallig was dat op 12 december 2014; dat was van de hand van Thomas Kampen, een voor de heer Hoeksema onbekend persoon. Deze promoveerde aan de Universiteit van Amsterdam met een toch wel opmerkelijk thema dat qua reikwijdte verbanden heeft met het voorgaande. Zijn proefschrift

luidde namelijk *'Niet sneller een baan door verplicht vrijwilligerswerk'*. Het is een beetje een kritische opmerking van hem, maar de heer Hoeksema vindt dat deze op deze manier ook wel een versterking kan geven aan de voorliggende beleidsnota. Er blijken verbanden te zijn met de eerder aangehaalde voetnoot en de heer Hoeksema vervolgt dan ook dat Kampen in zijn proefschrift aangeeft dat de tegenprestatie in de Participatiewet mensen niet dichterbij de arbeidsmarkt brengt maar juist het tegenovergestelde effect bereikt. Mensen gaan zich hechten aan vrijwilligerswerk en de heer Kampen zegt dat ze daardoor niet willen doorstromen naar betaald werk. Verder geeft hij aan: *'Bovendien ontbreekt het dan vaak aan begeleiding.'* En dan stelt hij in zijn proefschrift bij het hoofdstuk *'Tegenprestatie en activering'*: *'Alle gemeenten hebben beleid tot het doen van een tegenprestatie voor mensen die in de bijstand zitten. Soms in de vorm van werk dat anders niet gebeurd zou zijn, soms in de vorm van vrijwilligerswerk of mantelzorg. Het idee erachter is dat mensen niet alleen een tegenprestatie leveren, maar ook actief zijn in de maatschappij, waardoor ze meer kans op een baan zouden hebben.'* De heer Kampen keek hier dus vooral naar vrijwilligerswerk, naar de bijdragen, empowerment en employability – met andere woorden: of het die mensen juist sterker maakt of gemakkelijker te plaatsen zijn op een vacature. Afsluitend schrijft Kampen: *'De begeleiding ontbreekt.'*

Uit de gesprekken die Kampen in veel grote steden heeft gehouden, bleek dat het doen van vrijwilligerswerk nieuwe contacten en hoop bracht – heel begrijpelijk. Maar die hoop brak weer af door gebrek aan perspectief – het is in deze zaal deze avond ook al eens genoemd. Op het moment dat de bijstandsccliënten klaar zijn voor een volgende stap ontbreekt volgens Thomas Kampen de begeleiding, een heel belangrijk instrument. Hierdoor slaan ze een kant op in de vrijwilligersfunctie en wordt het vrijwilligerswerk een vluchtheuvel om te ontsnappen aan de arbeidsmarkt. Aldus deze promovendus. En hij sluit met volgens de heer Hoeksema een heel leuk stuk af: *'Koesteren van een ontspannen sfeer'*: *'Volgens onderzoek vergroten de positieve effecten van het vrijwilligerswerk zelf de afstand tot de arbeidsmarkt.'* Kampen stelt dat dat komt doordat de bijstandsontvangers vaak meer zin en betekenis toekennen aan vrijwilligers- dan aan betaald werk. *'Daarbij koesteren ze de ontspannen sfeer, die naar hun idee in een bepaalde baan vaak ontbreekt. En ze identificeren zich steeds meer met de status van vrijwilliger. Daarnaast wordt vrijwilligerswerk gezien als mogelijkheid om terug te betalen voor de in het verleden ontvangen hulp.'* De heer Hoeksema weet het, het is ook heel ambitieus wat Kampen hier stelt, maar Senioren Belang Noord wil hiermee wel aangeven dat iedereen in college en raad er heel attent op moet zijn dat er juist op die begeleiding naar werk en die wederkerigheid sprake is van een goede afstemming, zodat de mensen niet terugglijden in een positie zoals Kampen die heeft aangegeven.

De heer Hoeksema wou deze kritische noot toch geven en verder kan men van zijn fractie horen dat zij akkoord is met het voorstel. Senioren Belang Noord heeft daar in de commissie ook al het nodige over gezegd. Je kunt hier heel jubelend over zijn en zeggen dat het een prachtige ambitie is, maar je moet ook kijken naar bepaalde valkuilen waar je misschien mogelijkheden mee krijgt om iets meer voor de doelgroep te doen. Dat is ook de intentie die de heer Hoeksema hier deze avond van collega-fracties heeft gehoord, dus wat Senioren Belang Noord betreft wenst de fractie de wethouder succes. Maar zij roept hem tevens op dit eens in overweging te nemen dat het zou kunnen gebeuren wat de heer Kampen stelt. Dus hij is gewaarschuwd in de goede zin.

De voorzitter denkt dat de wethouder dit proefschrift graag gaat lezen.

Reactie college

Wethouder Arends reageert op de laatste uitspraak van de voorzitter dat er over niet al te lange tijd een week voorjaarsvakantie is.

De heer Arends denkt dat hij maar begint met de opmerking die eigenlijk door alle fractie is gemaakt, namelijk dat het gaat om het hebben van werk. En dat in een periode en op het moment dat het hebben van werk niet voor iedereen een vanzelfsprekendheid is. Op 31 december waren de werkloosheidscijfers in deze gemeente 14,7 procent van de beroepsbevolking en dat is zeer fors. Als je dan ook nog geluiden hebt dat het ene bedrijf ervoor kiest om te centreren in het zuiden van Nederland en het andere bedrijf een parel van deze lokale economie als roofgoed naar het buitenland laat vertrekken, dan wordt het wel erg lastig voor de lokale overheid om te zorgen dat iedereen aan het werk komt. Je kunt de vergunningenguitgifte helemaal op peil hebben, je kunt de wegenstructuur goed

op orde hebben, je kunt de bedrijventerreinen er nog zo uitnodigend bij hebben liggen, je kunt alle maatregelen goed op orde hebben om mensen in dienst te kunnen nemen. Je kunt het al met al zo weergaloos goed zijn als je maar kunt, maar als de economie in haar algemeenheid tegenzit en internationale ondernemingen net zo gemakkelijk met vestigingsplaatsen op hun borden schuiven als dat de gemiddelde burger Stratego speelt, dan wordt het natuurlijk ook voor lokale gemeenteraden en bestuurders ontzettend lastig om de ambitie die je hebt, uit te voeren. Maar desalniettemin vindt wethouder Arends dat de gemeente Emmen nooit zou mogen verzaken, dat zij steeds zou moeten doorgaan in een niet-aflatende strijd om te zorgen dat alles wat Emmen heeft en biedt en wat in deze gemeente goed is, te etaleren, uit te dragen en het voor eenieder die wil investeren en zich hier wil vestigen of wil uitbreiden en goed op orde te hebben, zodat daar meer banen uit voort kunnen komen. En de heer Arends denkt dat de afgelopen jaren met elkaar de basis is gelegd, op grond waarvan het ook na het einde van de crisis ook voor een heleboel bedrijven het fundamenteel beter moet zijn om hier te opereren. En als het college kijkt naar de verbinding met de arbeidsmarkt, kennisinstellingen, overheden, onderwijs en bedrijfsleven, dan zijn daar de afgelopen jaren echt slagen gemaakt.

Als het college kijkt naar wat de verankering is van het MBO en HBO in de arbeidsmarkt qua verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven, dan zijn er de afgelopen echt verbeteringen zichtbaar. Hoe abstract misschien ook, maar daar begint het wel mee naar de toekomst toe. Dat betekent dat er ook voor gezorgd moet worden dat al die jongens en meisjes die straks van school komen, goed opgeleid zijn en zoveel mogelijk op een MBO-niveau geschoold worden. En dat als ze dat diploma niet hebben, ze dat alsnog behalen. En dat als ze dat niet kunnen, ze dan ondersteund worden in het vinden van banen die aansluiten bij hun mogelijkheden en ook daar zijn de verschillende partijen in het veld volop mee bezig. Als je kijkt naar hoe de Praktijkschool daarmee bezig is en als je kijkt naar hoe de Arbeidsmarktregio daarmee aan de gang gaat, dan zijn dat wel de voorwaarden om de basis goed op orde te hebben.

Maar dan rest nog steeds de opgave voor een groot aantal mensen – 3.600 mensen in de bijstand plus nog een heleboel die een WW-uitkering hebben – om een baan te vinden. En voor de gemeente Emmen geldt primair die 3.600 mensen aan het werk te helpen. Er is een bepaalde categorie – doelgroep 1 wordt die met een mooi woord genoemd – die haar weg wel op haar eigen manier vindt. Er is ook een doelgroep 4 die heel veel ondersteuning nodig zal hebben om ooit weer op die arbeidsmarkt te komen. Dat gebeurt niet in één jaar, dat gebeurt niet in twee jaar, aan hen zal echt veel tijd moeten worden besteed. En het is wat dat betreft hartstikke mooi dat de ketenpartners, met name Buurtsupport maar ook onder andere Sedna en het Leger des Heils, zich hieraan hebben verbonden en hieraan een bijdrage willen leveren. En als dan gekeken wordt naar doelgroep 2 en 3 die wat dichter bij die arbeidsmarkt staan en met wat gerichtere ondersteuning vrij snel daarheen zouden kunnen toestromen, dan zou de gemeente daarin samen met de EMCO en Buurtsupport en de eigen Sociale Dienst slagen kunnen maken. Kortom: de gemeente bevindt zich in een toestand waarin zij dat met de ketenpartners mogelijk kan maken.

Op hun desk hebben de raadsleden deze avond een brief gevonden voor een investeringsplan: de gemeente Emmen trekt 3,8 miljoen euro uit om ervoor te zorgen dat 350 mensen extra, dus boven de reguliere uitstroom, dit jaar uit moeten stromen naar werk. En dat is een ‘hell of a job’, kan de heer Arends de aanwezigen verzekeren en hij is blij dat de ambtenaren van Emmen zich daaraan willen verbinden en zich daarvoor in willen spannen.

Mevrouw Houwing hoort de wethouder nu over die brief beginnen. Misschien komt die nog wel weer terug in de commissie, maar als de VVD kijkt naar wat deze avond wordt vastgesteld, het Meerjarenbeleidskader en het financieringsgedeelte daarbij, dan gaat dat ervan uit dat de gemeente deze klus klaart met de daarvoor beschikbare middelen. Als mevrouw Houwing nu naar de brief kijkt, dan stelt het college van B&W daarin al voor om in ieder geval bij de Kadernota 661.000 euro uit de algemene middelen beschikbaar te stellen. Stelt de gemeenteraad deze avond een beleidsnota vast met een financieel kader waarvan nu al bekend is dat dat financiële kader bij moet worden gesteld? Kan mevrouw Houwing de collegebrief op deze manier interpreteren?

Wethouder Arends zet uiteen dat de raad deze avond een beleidskader vaststelt waarin wordt geopereerd binnen de financiële kaders die beschikbaar zijn. De brief zal zeker op een ander moment nog weer aan de orde komen, want die wordt als ingezonden stuk ongetwijfeld geagendeerd door het

presidium en zal ook bij de begrotingswijzigingen aan de orde komen bij de Jaarrekening en de Kadernota. En daarbij vraagt het college dus de raad om extra geld daarvoor vrij te maken, alleen al om die 350 extra mogelijk te maken, opdat de gemeente niet in de komende jaren met extra lasten geconfronteerd wordt. Want het verdeelmodel nekt haar wat dat betreft en dat wil het college voorkomen.

Dat begrijpt **mevrouw Houwing**, maar dat betekent wel een extra aanslag op de algemene middelen en die keuze moet de raad maken bij de Kadernota. Maar als zij deze brief nu al krijgt, dan weet zij dat dat eraan zit te komen en stelt zij dit extra budget in feite al voor het jaar 2015 vast. Daarmee vindt mevrouw Houwing eigenlijk dat de raad de financiële consequenties zoals die nu voorgesteld worden, als een soort winstwaarschuwing zich wel degelijk goed in de oren moet knopen. Dat houdt in dat er straks bij de Kadernota ergens 6 ton zal moeten worden bezuinigd: het zal toch ergens vandaan moeten komen.

Wethouder Arends kondigt aan dat het college bij de Kadernota verder zal komen te spreken met de raad over hoe de afdekking van die 661.000 euro zal moeten plaatsvinden. B&W zullen er zelf ook verder over moeten nadenken – dat mag de raad ook van hen verwachten. Maar mevrouw Houwing moet het beschouwen als het uitgooien van een spierinkje om een kabeljauw binnen te halen. En wie niet op voorhand investeert om te zorgen dat een verlies in de toekomst wordt vermeden, die kan later tot de slotsom komen: ‘Hadden we toen maar wat gedaan, dan hadden we nu niet met de brokken gezeten.’ En dat is wat het college dus doet: als de gemeente niets doet, voorziet het college een verlies van 6 miljoen voor drie jaar en vinden B&W dat spierinkje – om het zo maar te zeggen – wel waard.

De voorzitter vult aan dat de raad nu wel begrijpt dat het college nog met voorstellen hierover naar de raad komt. Hij verzoekt wethouder Arends nu aandacht te besteden aan de vragen die zijn gesteld.

Wethouder Arends wilde die nu inderdaad bij langs lopen.

De fractie van de Partij van de Arbeid heeft gevraagd of het college samen met het Rijk en de provincie het subsidiëren van werkplekken of het medefinancieren van overnames wil verkennen. De heer Arends kan de raad in ieder geval zeggen dat B&W voornemens zijn om binnen afzienbare termijn ook richting het Rijk te gaan om te kijken hoe de economische uitdaging van dit gebied het hoofd geboden kan worden. En als daar onorthodoxe maatregelen bij horen, dan horen die daarbij en dat zou dit best een van de mogelijkheden kunnen zijn: wethouder Arends zegt die niet toe, maar sluit die ook niet op voorhand uit.

Als het gaat over de reshoring, waar het CDA vragen over heeft gesteld, heeft wethouder Arends ook daarbij – laat hij dit nu maar voorzichtig formuleren, al is dat af en toe tegen zijn aard – de indruk dat binnen afzienbare termijn mededelingen naar de buitenwacht zullen komen van de kant van hetzij de gemeente, hetzij de bedrijven. Die behelzen dat er met reshoring resultaten worden behaald. En als de heer Arends kijkt naar de motie waar de CDA-fractie naar verwijst, dan is zij inderdaad aangenomen met algemene stemmen. Daarin is gevraagd of het college zou willen kijken naar de mogelijkheden en men heeft die inmiddels ook breed onder de aandacht gebracht van het bedrijfsleven. Hopelijk zal dat ook op afzienbare termijn met een positief resultaat naar buiten gebracht worden.

Mevrouw Mellema informeert of er ook een nulmeting is gedaan. Want er wordt gesproken over reshoring, zijnde een onorthodoxe maatregel. Nu blijkt dat het toch niet zo onorthodox was, omdat het vanaf 2013 ook al een keer is behandeld. Het CDA is dan benieuwd of er een stijgende lijn te zien is en er de afgelopen jaren successen zijn geboekt. Dit omdat de wethouder nu schetst dat dat al over de toekomst gaat. Dus om de vraag van de CDA-fractie nog even samen te vatten: is er een nulmeting gedaan?

Wethouder Arends vraagt in welke zin het CDA naar een nulmeting vraagt, want dat snapt hij niet helemaal.

De eerste vraag die in **mevrouw Mellema** opkwam was hoeveel bedrijven er de afgelopen jaren vertrokken zijn naar de lagelonenlanden. Toen viel haar oog op die motie en toen dacht zij: zou die dan effect hebben gehad? En nu het als onorthodoxe maatregel wordt neergezet in het beleid, is mevrouw Mellema benieuwd hoeveel bedrijven dus al zijn vertrokken naar het buitenland en hoeveel er zijn gebleven als gevolg van die motie.

Wethouder Arends denkt dat er vanwege die motie niet veel zijn gebleven, want deze vraagt daar ook niet om. De motie verzoekt namelijk het college zich in te spannen om de mogelijkheden binnen de regeling voor cofinanciering in voldoende mate onder de aandacht te brengen bij de bedrijven in de gemeente, die delen van hun productieproces hebben zien vertrekken naar het buitenland. Nou, dat heeft het college gedaan. Daarvoor gebruikt de gemeente de contacten die zij heeft vanuit het accountmanagement en zij weet uit het verleden welke bedrijven het daarbij betreft. Honeywell is daarvan een voorbeeld en zo is er nog wel een aantal voorbeelden te noemen. Ook is bekend dat er een bedrijf is geweest in Emmen, Tuinbeurs, die twintig banen vanuit Polen terug heeft gehaald naar Nederland. Dat is een voorbeeld van reshoring. Maar de gemeente houdt geen lijstje bij van wat er precies gebeurt. Wethouder Arends is er ook niet zo'n voorstander van om overal lijstjes van bij te houden, want dat betekent dat er nog een etage boven op het gemeentehuis moet en dat zou gewoon ook jammer zijn – al zou dat dan meer werkgelegenheid geven.

Het ging **mevrouw Mellema** er inderdaad om hoe je dit meet.

Wethouder Arends antwoordt dat je dit als volgt kunt meten: door de successen waar je zelf een bijdrage aan hebt kunnen leveren, te etaleren c.q. te benoemen. Dan kun je zien wat er terugkomt naar Nederland. Maar je ziet wel steeds meer dat men in dit land in staat is om de concurrentie met de lagelonenlanden voor een deel wel weer aan te kunnen, maar dan op een andere manier dan sec op loonkosten.

Dan vraagt D66, maar ook GroenLinks, of dat leerwerkbedrijf dan niet eerder dan 1 januari 2017 klaar kan zijn. Als dat lukt, dan is dat mooi, maar wethouder Arends gokt liever op 1 januari 2017. Hij heeft ook al in de commissie gezegd dat het een proces is met vele partijen en hij denkt niet dat het realistisch is te zeggen dat 1 januari 2016 haalbaar is.

De heer Eggen heeft ook gezegd dat als het eerder kan, dat natuurlijk prachtig is. Bij de laatste bijeenkomst waar de ketenpartners en het bedrijfsleven aanwezig waren, voelde de heer Eggen een heel sterke binding met elkaar om ervoor te zorgen dat zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen. Dus dan denkt de heer Eggen: de wethouder is ook heel ambitieus, dus dat lukt vast wel. Een halfjaar speling zou dan zeker moeten lukken volgens de D66-fractie.

Iedereen zegt tegen **wethouder Arends** dat hij zich moet richten op 1 januari 2018 en vanuit die ambitie is ook de datum 1 januari 2017 gesteld.

De heer Eggen vraagt of de wethouder naar iedereen luistert.

Wethouder Arends ontkent dat in dit geval. Daarom richt hij zich ook op 1 januari 2017.

Dan heeft de heer Schoo van de DOP een reeks vragen gesteld over de menselijke maat, willekeur en sancties. Wethouder Arends zou dan toch maar even de woorden in herinnering willen brengen die hij uitgesproken heeft bij de behandeling in de commissie. De gemeente staat voor een doelmatig en rechtvaardig beleid, maar nimmer hardvochtig. Daar houdt de heer Arends zich aan vast en daar wil hij zich ook voor inzetten. Daarmee mag ook de vraag van GroenLinks wat wethouder Arends betreft als beantwoord worden gezien.

Ten aanzien van de opmerkingen van Senioren Belang Noord: de heer Arends beseft zich terdege dat wat hier nu deze avond wordt behandeld en vastgesteld, heel veel vraagt van de uitvoering. En de gemeente loopt ook nog vast en zeker tegen zaken aan die zij niet voorzien heeft, die zij anders ingeschat had of in de praktijk toch net anders liggen. En wethouder Arends vindt dat je dan ook moet handelen naar bevinden van zaken: je kunt niet alles op voorhand in allerlei nota's tot drie cijfers achter de komma regelen. Wethouder Arends is ook niet van de protocollen en procedures, hij vindt

dat je mensen die werken in de uitvoering ook de vrijheid moet geven, om binnen een ruim kader te kunnen functioneren en naar bevinden van zaken te handelen. Als er iets gewoon niet goed gaat, moet je op dat moment bijsturen. Zo zou de heer Arends in ieder geval de mensen vanuit dit huis en die van de ketenpartners ook de ruimte willen geven om dit beleid verder in te vullen.

Tweede termijn

Mevrouw Mellema constateert dat er toch een vraag niet beantwoord is: dat is wat nu precies een tegenprestatie is.

Daarnaast heeft zij nog even een vraag over de verdringing. Een tegenprestatie wordt gestopt indien er sprake is van verdringing – dat is al tijdens de commissievergadering gezegd. Maar hoe gaat de wethouder voorkomen dat er laagopgeleiden verdrongen worden aan de onderkant van de arbeidsmarkt door arbeidsgehandicapten, met als gevolg dat deze laagopgeleiden in de bijstand belanden?

De heer Eggen kan zich aansluiten bij die laatste vraag van het CDA.

Dan over de mooie uitspraak van de wethouder over ‘doelmatig en rechtvaardig en nimmer hardvochtig’. Daarover is de heer Eggen het helemaal met hem eens.

Over de monitoring had D66 nog een vraag gesteld; de wethouder heeft toegezegd dat dit gebeurt. Kan hij iets meer vertellen over hoe hij dat dan gaat doen? Is dat maandelijks, tweemaandelijks, halfjaarlijks of wat dan ook? Wat is het idee van de wethouder daarover?

En de uitsmijter van de D66-fractie ging erover om te kijken of er digitaal iets mogelijk was ten aanzien van het volgen van de hele re-integratie en participatie.

De heer Schoo stelt ten aanzien van de antwoorden van de wethouder dat je nog van mening kunt verschillen over hoe realistisch de ambities zijn.

Over de sancties had de heer Schoo nog wat concretere vragen gesteld, maar het antwoord van de wethouder, ‘nimmer hardvochtig’, geeft de DOP aan dat dat toch wel een beetje de boventoon moet voeren wat het participatiebeleid betreft.

De heer Schoo had nog wel een vraag gesteld over de EMCO-groep. Waarom staat er niets opgenomen over de positie van de EMCO-groep en wat wordt haar positie in het nieuwe beleid?

Tevens wil de Drentse Ouderenpartij nog wel even zeggen dat de uitvoering natuurlijk wel lastig is in relatie tot het beleid op de terreinen economie en werkgelegenheid, omdat dit stuk is vermengd met participatiebeleid. Natuurlijk moet participatiebeleid afgestemd worden met het beleid voor economie en werkgelegenheid. Maar dat maakt het nog niet hetzelfde. De DOP vindt het jammer dat de beleidskaders onvoldoende uitgewerkt zijn in concrete maatregelen. Gaat het college op basis van dit nieuwe beleid daarover nog een stuk maken en komt de raad dan opnieuw over dit beleid te spreken?

Mevrouw Houwing heeft toch nog even een verduidelijkingsvraag. Want in het beleidskader op pagina 6 wordt erover gesproken dat de uitstroom uit de bijstand vanaf 2015 structureel toeneemt met 150 per jaar. En naast deze structureel hogere uitstroom wordt in 2015 projectmatig gewerkt aan een extra uitstroom van 200. Dat is samen 350. Nu wordt in de brief die de raad zojuist heeft ontvangen, gesproken over ‘350 extra’. Boven op welk aantal uitgestroomden geldt het getal 350 precies? Dat is de VVD niet duidelijk.

De voorzitter hoort wethouder Arends al beginnen met zijn antwoord, maar hij moet nog even wachten tot mevrouw Houwing uitgesproken is: dan kan hij alle vragen ineens beantwoorden in de tweede termijn van het college.

Niemand uit de raad wenst verder het woord. Dan is nu het college aan de beurt voor de tweede termijn. **De voorzitter** roept de wethouder gekscherend op, zich uit te leven.

Reactie college

Wethouder Arends verexcuseert zich voor zijn enthousiasme zonet.

Om maar bij het laatste te beginnen: 150 is het reguliere aantal. Op jaarbasis moet 250 extra in totaal 350 aan uitstroom in 2015 opleveren. De heer Arends is het met mevrouw Houwing eens dat dat in de brief mogelijk tot verwarring kan leiden.

Mevrouw Houwing ziet in de brief toch echt dat 350 extra in 2015 boven op de 150 structureel moet komen, dus zij denkt dat die formulering wel moet worden aangepast – met dank aan haar collega Scheltens.

Wethouder Arends vindt dat goed opgemerkt, het college zal dat nog aanpassen. Hij is blij dat er deze dag ook mensen met een financiële achtergrond steeds goed opletten, dat doet hem deugd.

De tegenprestatie wordt inderdaad gestopt als er sprake is van verdringing. Dan vraagt mevrouw Mellema hoe nou die verdringing van laagopgeleiden is te voorkomen door arbeidsgehandicapten. Wethouder Arends weet niet of dat te voorkomen is. Maar hij wil daar toch maar de woorden van de directeur van de Praktijkschool voor aanhalen. Als deze doelgroep – mensen een arbeidshandicap en mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt – niet ook een plek wordt gegund op de arbeidsmarkt in het reguliere bedrijfsleven en heel hard wordt vastgehouden aan het niet-verdringingsprincipe, dan zullen deze mensen never nooit volwaardig mee kunnen doen op de arbeidsmarkt. En dat is wel het dilemma waar het college voor staat, maar de heer Arends wil zich wel graag samen met genoemde directeur – wethouder Arends weet ook dat anderen diezelfde woorden wel eens gezegd hebben – inzetten voor die doelgroep. Het gaat er bij die doelgroep om om de mensen die van de Praktijkschool afkomen en de Wsw zouden ingaan als de Wsw er nog was en er niet meer is, mee te kunnen laten doen door ook hun een plek te geven in het reguliere bedrijfsleven. Zij verdienen dat naar mening van de heer Arends ook heel oprecht.

Ten aanzien van de monitoring is het de overtuiging van het college om aan te sluiten bij de plan- en controlcyclus.

En dan was er nog een vraag, maar die had de heer Arends niet helemaal meegekregen. Was dat niet iets over re-integratie en participatie?

De heer Eggen herhaalt in zijn eerste termijn te hebben gesproken van een via internet benaderbaar dossier dat daarbij kan helpen – daar ging het D66 om. De fractie zou graag zien dat deze mogelijkheid onderzocht zou worden.

Wethouder Arends wil wel kijken of daar mogelijkheden voor zijn. Dat zou hij inderdaad kunnen navragen.

Ten slotte de EMCO-groep. Als Wsw-bedrijf zit zij natuurlijk in een afbouwfase, want de Wsw-instroom is gestopt en dus zal de EMCO uiteindelijk na enige jaren ophouden te bestaan. Maar de raad heeft ook kunnen lezen dat B&W de EMCO een rol willen geven in het leerwerkbedrijf en zij kunnen zich ook voorstellen dat de EMCO in welke vorm dan ook blijvend een rol kan spelen in het beschut werken.

De voorzitter stelt vast dat de vergadering thans is toegekomen aan de besluitvorming. Hij vraagt of er iemand uit de raad een stemverklaring wil afleggen. Dat is niet het geval.

De voorzitter vraagt wie tegen dit voorstel is. Dat zijn de fracties van GroenLinks en de Drentse Ouderenpartij. Alle andere fracties zijn vóór dit voorstel. Daarmee is het met 29 stemmen vóór en 2 stemmen tegen aangenomen – aldus besloten.

B2. Mededelingen en Lijst A ‘Ingekomen stukken’

De voorzitter weet dat wethouder Wilms een mededeling heeft namens het college.

Wethouder Wilms zegt dat dat klopt. Hij heeft bij de raadsleden een aantal mooie waaiers op het bureau laten leggen. Die moeten zij maar eens even goed lezen. Dat ‘moet’, zei de heer Wilms? Hij corrigeert zichzelf en verzóékt de raad dat te gaan doen – hij zal niet te opdringerig zijn. Maar de waaiers geven een mooi beeld van alle bewonersinitiatieven die op dit moment gaande zijn. Het is slechts een greep uit het aanbod, want de gemeente heeft een lijst die meer dan 100 initiatieven omvat. Deze waaiers zijn gemaakt in het kader van de week ‘Erop vooruit’. De heer Wilms heeft de hele uitleg even op een briefje gezet en dat erbij gevoegd. Dus hij zou de raad willen zeggen om daar kennis van te nemen: dan weet zij ook hoe het op dit moment gaat met allerlei bewonersinitiatieven.

De voorzitter vraagt of er nog andere mededelingen zijn vanuit het college. Dat is niet het geval. Vanuit de raad evenmin – ook niet over de ingekomen stukken.

B2a. Motie vreemd aan de orde van de dag: ‘Parkeren Marktpllein Emmen’

De voorzitter stelt voor dat de wethouder start met een mededeling bij dit toegevoegde agendapunt. Want de vorige keer heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college werd gevraagd om iets te gaan doen. Het college heeft daar wat mee gedaan, heeft de raad ook een brief gestuurd. Dus misschien dat de wethouder dat even kort kan toelichten. Dan kijkt de voorzitter eerst naar de vier oorspronkelijk voor de rondvraag aangestelde vragenstellers: de heer Huttinga, mevrouw Ensink, mevrouw Hoogeveen en de heer Scheltens. Zij mogen wat de voorzitter betreft dan als eersten reageren. Dan kijkt hij of er nog meer zijn die willen reageren en hoe de motie eruitziet en wordt er even geschorst. De voorzitter stelt vast dat de raad akkoord gaat met deze volgorde in de behandeling. Dan heeft nu wethouder Otter als eerste het woord voor zijn inleiding.

Inleiding college

Wethouder Otter memoreert dat in de raadsvergadering van 29 januari inderdaad naar aanleiding van de motie een toezegging gedaan om de aanleg van de twintig parkeerplaatsen te stoppen en nader overleg te voeren met allerlei betrokkenen en de uitkomsten van dat overleg nog een keer te delen met de raad, alvorens over te gaan tot de al dan niet in gewijzigde vorm aanleggen van de parkeerplaatsen. Daar is volgens de heer Otter de afgelopen weken allemaal hard aan gewerkt.

Er is overleg gevoerd met diverse instanties: met de EOP, met ondernemersvereniging Vlinderstad, met het OSOG, met een vertegenwoordiger van de Wmo-raad. Er is een inloopavond georganiseerd voor omwonenden en andere belangstellenden die daar in de omgeving wonen. Van dat geheel aan de aldus gegenereerde opmerkingen is een inventarisatie gemaakt en dat heeft geleid tot tóch een aanpassing van de twintig parkeerplaatsen op een paar punten. Het college heeft gemeend de raad maar zo direct en concreet mogelijk te schetsen hoe men denkt dat de nieuwe parkeerplaatsen eruit moeten zien. B&W denken dat daarmee een groot aantal punten, dat door de betrokkenen als bezwaren is ingebracht tegen de wijzigingen, ondervangen is. Dan moet de raad met name denken aan de loop- en zichtlijnen. Er was eerst sprake van drie rijen geparkeerde auto's: die zijn teruggebracht naar twee, waardoor er veel meer ruimte is ontstaan, zodat ook tussen en voor de auto's langs gelopen kan worden en er dus geen onveilige situaties meer ontstaan. Er is weer meer groen aangebracht waardoor het geheel meer een parkachtige karakter – op de achteruitgang daarvan waren veel bezwaren geënt – heeft gekregen. Al met al denkt wethouder Otter dat het college zijn best heeft gedaan om in ieder geval invulling te geven aan de motie zoals die is ingediend en aan een hele hoop bezwaren tegemoet te komen.

Eerste termijn en één-op-één-reactie college

De heer Huttinga vangt aan met het stellen van de ingeleverde vragen: daar heeft de wethouder, neemt hij aan, zich ook op voorbereid. Dan vervolgt de heer Huttinga daarna wellicht met het indienen van de motie.

Waarom heeft het college ervoor gekozen het besluit van de aanpassing alvast te nemen, zoals verwoord in de brief die de raad op 17 februari jongstleden ontving? En dus niet conform de wezenlijke tekst van de motie van 29 januari jongstleden, waarin staat dat het college verzocht wordt de uitkomsten van het overleg en de gevolgen daarvan voor het inzicht en de opvatting van het college met betrekking tot het aantal en de locatie van de parkeerplaatsen met de raad te delen, alvorens tot definitieve besluitvorming over te gaan? De betreffende motie is in essentie overgenomen door het college en de voorzitter van de raad heeft op 29 januari jongstleden in zijn samenvatting ook gememoreerd dat eerst de conclusies na opschorting en overleg met bewoners en overige belanghebbenden, met de raad gedeeld worden.

Wethouder Otter stelt dat het college op basis van die motie een toezegging heeft gedaan en hij denkt dat hij ook gehandeld heeft conform deze toezegging. Er is een oplossingsrichting vastgesteld: die is

de raad ook aangereikt. Daarover kan nu ook in deze vergadering worden gediscussieerd en nadat B&W de raad hebben geïnformeerd, zal ook opdracht worden gegeven tot de aanpassingsrichting.

De heer Huttinga ziet in de collegebrief staan: *‘Wij hebben besloten het ontwerp aan te passen.’*

Wethouder Otter zegt dat dat klopt. Maar om hier iets te tonen van wat de nieuwe oplossing is moet je daar toch een besluit over nemen. Dus het college heeft een besluit genomen over de aanpassingsrichting.

Volgens **de heer Huttinga** is het grappige dat daardoor een discrepantie ontstaat. De wethouder haalt zelf op de juiste wijze de motie aan met het woord ‘alvorens’, maar uit de brief blijkt een besluit. ‘Alvorens’ veronderstelt toch dat je eerst met de raad spreekt over wat de beweegredenen zijn of zouden kunnen zijn en wat de argumenten zijn die zouden kunnen leiden tot het nemen van een ander besluit. Maar nu staat de raad voor een voldongen feit.

Wethouder Otter meent dat het voldongen feit zou zijn als de aannemer inmiddels opdracht had ontvangen om deze parkeerplaatsen aan te leggen. Maar zoals de heer Otter al zei: het college heeft alle argumenten gewogen, daar is een aangepast plan uit voortgekomen, dat is inderdaad in het college vastgesteld en aan de raad aangeboden. Daar wordt nu over gediscussieerd en als college en raad daaruit zijn, dan hoopt wethouder Otter ook dat het college daarna de aannemer opdracht kan geven – en dan is het definitief – om de parkeerplaatsen aan te leggen.

De heer Huttinga stelt dat die uitleg van de wethouder meer ruimte geeft dan de brief die ogenschijnlijk voor de raad laat.

Wethouder Otter geeft aan dat het zo kan zijn dat er misschien een heel kleine discrepantie tussen zit. Maar nogmaals: als je hier iets wilt presenteren – en daar hebben B&W zich sterk voor gemaakt om iets concreets te laten zien hoe zij dit willen gaan doen – dan moet in het college daar wel een besluit over nemen. Zonder besluit is het hier lastig iets te presenteren.

Als het besluit van het college ertoe leidt dat dat iets is om een presentatie te hebben, dan zou die presentatie in de ogen van **de heer Scheltens** in de raad voorgelegd moeten worden als een raadsvoorstel en niet als een mededeling. Want op het moment dat het een mededeling is, geeft de wethouder de raad het gevoel dat haar mening nog in de besluitvorming kan worden betrokken. Maar als dat niet het geval is, dan hoort de VVD dat ook graag. Dan kan er volgens de fractie wel worden gestopt met deze vragenronde, want dan komt het voorstel nog terug naar de gemeenteraad.

De voorzitter voelt zich een beetje verantwoordelijk, omdat hij bij de bewoording van de conclusies in de vorige raadsvergadering heeft geprobeerd tot een soort van werkwijze te komen. Het gaat om een collegebevoegdheid: daar moet aan worden vastgehouden. Alleen, er is wel gezegd dat het college de raad meldt wat de uitkomst is van het overleg met de bewoners en andere belanghebbenden. De voorzitter begrijpt dat de brief van het college zo moet worden gezien: dat is de uitkomst van wat het college vindt van dat overleg. De voorzitter denkt dat het college door die brief aan de raad aan te bieden, gehoor geeft aan de uitspraak van de raad. De opdracht, zo begrijpt de voorzitter, is nog niet verstrekt, dus de raad kan haar middelen nog inzetten om het college te laten weten wat zij ervan vindt. Maar het is een collegebevoegdheid en daarom denkt de voorzitter dat de orde nu naar het punt toe moet gaan of de raad nog middelen wil inzetten richting het college op dit punt.

De heer Huttinga zal dat doen. Maar alvorens hij dat zal doen heeft hij toch nog even een vraag. Overigens is hij er content mee hoe de voorzitter het nog even via de goede bocht aansnijdt. Dat betekent dat het college als het ware ruimte geeft, namelijk dat het college op dit moment de raad hoort.

Een tweede vraag die de ChristenUnie heeft, betreft het volgende. De vermindering van twintig naar zestien parkeerplekken en van drie naar twee parkeerstroken geeft verkeerstechnisch enige verbetering. Ook is er daardoor wat meer ruimte in het ontwerp ontstaan – en zoals de wethouder net

ook aangaf: meer groen. Maar de verkeersbewegingen in het kader van het zoeken naar een ‘snelle’ parkeerplaats die lekker dichtbij is, zullen daarmee niet afnemen. Zij blijven voor veel van dit soort niet-wenselijke overlast geven en voor soms onveilige situaties zorgen. Juist gelet op dit zoekverkeer was de duidelijkheid die het college in aanvang bood met twee invalidenparkeerplaatsen en drie taxiplaatsen, verre te verkiezen boven wat nu is bedacht als compromis. Wat denkt het college aan het beschreven probleem te doen?

Wethouder Otter heeft sowieso al eerder aangegeven ook met parkeerregels rekening te hebben gehouden en die zien met name toe op kortparkeren. Daarom zal het minder interessant worden voor veel ‘zoekers’ om hier toch naartoe te gaan. De heer Otter denkt ook dat het goed is dat bij de ingang aan de Westerstraat richting het ING-kantoor ook duidelijk wordt gemaakt dat er sprake is van een beperkt aantal parkeerplaatsen, dat er sprake is van kortparkeren en dat er ook sprake is van duurder parkeren. Dat zal ongetwijfeld een hoop zoekers afschrikken. Tegelijkertijd beseft wethouder Otter zich dat voor alle parkeerplaatsen in Emmen geldt dat je op piekmomenten mensen hebt die rondrijden en op zoek zijn naar een parkeerplaats. De heer Otter denkt dat dat met de genoemde maatregelen redelijk is terug te dringen.

De heer Huttinga denkt eerlijk gezegd dat het voorkomen van zoekverkeer illusoir is, tenzij je daar een automatisch systeem van maakt met een waarschuwing dat de parkeerplaats vol is of leeg. Dat maakt het extra duur. Of je zou er een bord moeten neerzetten dat aangeeft dat dit parkeerplaatsen zijn die vier maal zoveel kosten als de automobilisten gewend zijn – of iets dergelijks – zodat zij daar gelijk weer weggaan. De heer Huttinga fietst daar bijna elke dag langs, maar met de sluis tussen die gebouwen is het daar altijd oppassen wat voor verkeer er tussen vandaan komt. En als je zoekverkeer krijgt zit je met dat probleem en dat kun je volgens de heer Huttinga alleen maar voorkomen door de vijf parkeerplaatsen af heel goed te bakenen met een duidelijke bestemming.

De heer Poelman informeert of de heer Huttinga ook het idee heeft dat daar filevorming kan ontstaan.

De heer Huttinga antwoordt dat dat nu al regelmatig zo is.

Wethouder Otter herhaalt dat als duidelijk wordt gemaakt dat als er sprake is van echt kort, duurder en beperkt parkeren, dat allemaal redelijk beheersbaar zal blijven.

De heer Scheltens ziet inderdaad dat de raad op 17 februari een brief heeft ontvangen, maar de VVD heeft ook van de ondernemersvereniging en de EOP Centrum notulen ontvangen over de door de wethouder genoemde bijeenkomst. Hieruit blijkt dat ondernemers en omwonenden negen argumenten hebben aangegeven waarom toch het oorspronkelijke ontwerp van het Marktplaatsplein uitgevoerd zou moeten worden. En ze hebben daarbij ook alternatieven aangedragen. Het lijkt erop dat het college deze argumenten als onvoldoende heeft beschouwd en ook lijkt het nu alsof het college de wijziging naar zestien parkeerplaatsen vooral ziet ondersteund door het OSOG en de Wmo-raad. Uit de B&W-brief van 17 februari en de bijlagen blijkt niet dat het college de argumenten, zoals verwoord door alle sprekers, op inhoudelijke gronden heeft kunnen weerleggen. En dat leidt tot reacties van verbazing én ergernis bij de sprekers. De vraag van de VVD-fractie hierover is: waarom heeft het college niet de moeite genomen om op deze aangevoerde argumenten in te gaan?

Wethouder Otter heeft, dacht hij, reeds in zijn inleidende mededelingen aangegeven dat het college op een groot aantal bezwaren en aangevoerde argumenten wel degelijk ingegaan is en dat heeft ook geleid tot aanpassingen. Maar er zijn ook inderdaad zaken aangevoerd waarvan B&W ook direct konden vaststellen dat ze niet realistisch zijn. Laat wethouder Otter een simpel voorbeeld noemen: op het moment dat de gemeente het belangrijk vindt dat er hier parkeerplaatsen gerealiseerd worden, kan het college wel zeggen: haal ze hier maar weg en leg extra plekken aan op de Klokkenslag. Maar dat is nu net níét de bedoeling. Dus zo zijn er meer dingen gewisseld, zoals deze parkeerplaatsen niet aanleggen en Willinkplein-Zuid en een groot deel van het centrumplein aanpassen en daar bovengrondse parkeerplaatsen aanleggen. Dat is ook zo’n argument geweest. Het klopt dat wethouder Otter op een aantal zaken niet is ingegaan, omdat het geen realistische alternatieven waren. Daar waar

er relevante en goede argumenten zijn aangevoerd heeft het college er iets mee gedaan. Maar daarbij kan de heer Otter ook wel zeggen: er zijn een hele hoop meningen, er zijn ook tegengestelde meningen en helaas is het niet mogelijk in zo'n proces iedereen terwille te zijn.

De heer Scheltens zegt dat dat klopt. Maar tot het moment van het definitieve ontwerp van eind oktober is negen maanden inspraak geweest door echt alle betrokkenen. Toen is er ook een plan gekomen met vijf parkeerplaatsen. Dus ook daarbij zijn toen meningen afgewogen. Nu is er een andere weging geweest en de wethouder geeft nu zijn eigen interpretatie weer van alternatieven als de Klokkenslag. Maar het gaat de VVD er inderdaad juist om waarom nu naar de argumenten van de EOP Centrum, de ondernemers én de omwonenden als direct betrokkenen onvoldoende – of in ieder geval weinig – is geluisterd.

De voorzitter begrijpt dat het hier om dezelfde vraag gaat.

Wethouder Otter bevestigt dat. Moet hij nu hetzelfde antwoord geven?

Volgens **de voorzitter** is dat niet nodig. De heer Scheltens kan zijn betoog vervolgen.

De heer Scheltens gaat nu verder met zijn tweede punt. Uit het collegebesluit van 11 november 2014 blijkt dat voor een bezoek aan het gemeentehuis voor invaliden en minder validen aan de zuidkant van het gemeentehuis parkeerplaatsen zijn aangelegd of nog worden aangelegd. Er staat ook bij in het collegebesluit dat dat ook afgestemd is met het OSOG. In datzelfde besluit is een vijftal overwegingen genoemd waarom het college het oorspronkelijke plan-Markt Emmen heeft gewijzigd van vijf naar twintig parkeerplaatsen. Bij deze overwegingen is geen enkele overweging genoemd inzake minder validen of invalide bezoekers van Emmen-centrum. De vraag van de VVD hierover is dan ook: wat is er gewijzigd in het collegebeleid ten aanzien van het beleid voor minder valide burgers van Emmen dat er nu toch veel meer parkeerplaatsen beschikbaar moeten komen op de Markt Emmen? En als het college dat vindt, waarom zijn er dan slechts vier van de zestien plaatsen ingetekend voor invalidenparkeerplaatsen met een invalidenkaart? En waarom weegt het college bij zijn besluitvorming het advies of de argumenten van het OSOG en de Wmo-raad zwaarder dan die van de Emmer middenstand, EOP Centrum en de bewoners?

Wethouder Otter zegt dat deze hele discussie rond die zestien c.q. twintig parkeerplaatsen niet specifiek is gekoppeld aan één doelgroep. In het algemeen heeft het college gezegd dat men graag het bovengronds parkeren wil handhaven, wat ook heel belangrijk is in het kader van de bereikbaarheid van bijvoorbeeld het gemeentehuis – dat wellicht nog een beetje vergeten is in dat kader. Zeker voor minder validen met een invalidenparkeerkaart, maar ook voor alle andere mensen zijn die parkeerplaatsen van belang. Dus er is niet zozeer een specifieke invalshoek dat dit nu een specifieke wijziging is voor de minder validen met een parkeerkaart. Het betreft in feite een uitbreiding voor iedereen die daar graag wil parkeren, maar het is ook erg van belang voor de bereikbaarheid van het gemeentehuis. Wethouder Otter wil dit daarom nu niet specifiek koppelen aan het mindervalidenbeleid, want dat is niet gewijzigd.

De heer Scheltens hoort de wethouder er nu een argument aan toevoegen, namelijk de betere bereikbaarheid van het gemeentehuis. Dat argument had de VVD nog niet zien staan in de besluitvorming.

Volgens **wethouder Otter** is dat wel een duidelijk argument geweest, dat ook eerder genoemd is.

De heer Scheltens heeft zonet nog de vraag gesteld waarom het college in zijn besluitvorming de argumenten van het OSOG en de Wmo-raad zwaarder weegt dan die van de Emmer middenstand, de EOP Centrum en de bewoners.

Wethouder Otter wil nog even terugkomen op de vorige opmerking van de heer Scheltens. In het collegebesluit van 11 november staat bij punt C dat een voorziening op deze locatie voor halen en

brengen en een snelle boodschap doen de bereikbaarheid bevordert van het gemeentehuis. Dus het argument gemeentehuis is eerder genoemd.

Dan ingaand op de laatste vraag van de VVD: wethouder Otter heeft met iedereen gesproken en het college heeft alle argumenten in hun totaliteit gewogen en daarbij heeft men niemand in het bijzonder voorgetrokken. Als de heer Otter nog even denkt aan de gesprekken met de vertegenwoordigster van de Wmo-raad, dan had zij liever veertig plaatsen voor minder validen op deze plek gehad. Dus wat dat betreft konden B&W dat ook niet honoreren. Het is inderdaad een afweging van alle belangen en van alle argumenten geweest.

De heer Scheltens memoreert dat in het voorwoord van het Bestuursakkoord door de drie partijen het volgende wordt gezegd. *'Het college van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid en het CDA wil bijdragen aan een samenleving waarin individuele vrijheid en het behoud van maatschappelijke samenhang in een goede verhouding tot elkaar staan. Daarbij willen ze aansluiten bij wat er onder de inwoners van Emmen leeft en op zoek gaan naar verbinding.'* Met de sentimenten die er in de samenleving zijn – vooral, zoals de heer Scheltens net heeft genoemd, die van de EOP Centrum, de Emmer middenstand én de betrokken bewoners: hoe ziet het college dan de verbinding met de betrokken partijen in de besluitvorming met betrekking tot dit onderwerp?

Wethouder Otter antwoordt dat de gemeente natuurlijk ontzettend veel overleg voert. Helaas zijn de meningen vaak verdeeld, is er ook sprake van individuele belangen afgezet tegen algemene belangen en die tegenstelling zorgt voor een controverse. Die is er en die zal er ook altijd blijven. Als de heer Otter dan toch even heel sec naar de communicatie kijkt richting de bewoners en de middenstand, dan heeft hij ook al eerder aangegeven – collega Van der Weide heeft dat in de vorige raadsvergadering herhaald – dat de communicatie met de bewoners niet adequaat is geweest en te laat is opgestart, waardoor het wellicht toch als een overval is overgekomen. Dus dat betreurt de heer Otter ook en het is ook weer een nieuw leermoment voor de toekomst.

Over de communicatie met de middenstand denkt hij zelf iets genuanceerder: er is erg veel informeel overleg geweest, er is ook wel een aantal situaties geweest waarin de problematiek heel duidelijk aan de orde is geweest. Die communicatie is ook niet geweldig gelopen, dus dat moet ook beter en daar zal het college denkelijk ook meer energie in moet steken. Maar wethouder Otter ziet dat ook wel een beetje als een gedeelde opgave, want hij is ook niet zo blij met de communicatie zoals die ook richting hem een aantal keren is geuit.

De heer Huttinga wil nog graag even reageren naar aanleiding van het antwoord van de heer Otter op de laatste vraag van de VVD. Op zich geeft wethouder Otter aan dat de publiciteit dan wel de communicatie rond dit verhaal niet goed is gelopen. De heer Huttinga snapt dan niet goed waarom dan vanaf de aanvang, toen er wat reuring ontstond, de 'NP-status' – niet-publicabel – op dit besluit bleef rusten. Dat geeft volgens de ChristenUnie geen goed gevoel.

Wethouder Otter denkt dat dat – maar dat is niet bewust geweest – een 'NP' geweest in verband met de bedragen die in het besluit genoemd werden en wellicht is het te lang 'NP' gebleven. Maar toen dat probleem is gesignaleerd hebben B&W vervolgens ook meteen de NP-status van het besluit af gehaald. Maar daar is toch wel altijd heel open over gecommuniceerd: echt geheimzinnig heeft het college er ook niet over gedaan. Alleen, het was misschien beter geweest om het besluit eerder van de NP-status af te laten raken.

Mevrouw Ensink meldt dat ook de LEF!-fractie twee vragen heeft opgesteld.

De inloopavond was ervoor bedoeld om inhoudelijk in gesprek te gaan met de ondernemers en omwonenden die hiertoe niet in de gelegenheid waren geweest – dit door een ommissie van de zijde van de wethouder om hun complimenten, bezwaren en alternatieven te uiten, toe te lichten en te onderbouwen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een hernieuwd besluit van het college. In hoeverre is het nieuwe besluit ter toetsing aan de betrokken gremia voorgelegd om daarmee te checken of het draagvlak was toegenomen?

En de tweede vraag is het volgende. Het college heeft bij herhaling de gemeenteraad op zijn pad gevonden. Nu is dat het geval bij de twintig – inmiddels zestien – parkeerplaatsen en hiervóór bij de

parkeernota en het eigen onderhoud van de sportclubs. In alle gevallen liep het spaak bij het niet-vroegtijdig en serieus betrekken van belanghebbenden bij voor hen belangrijke beleidsbeslissingen. Het is niet alleen kommer en kwel. Integendeel, zowel bij de Drank- en Horecawet als bij het participatiebeleid is er nieuw beleid in samenspraak en op interactieve wijze met de betrokkenen tot stand gekomen. Het kan dus wel. Maar ook niet, dus. De vraag die LEF! Daarbij wil stellen aan het college: op welke wijze vindt toetsing van en sturing op beleidsbeslissingen met samenspraak plaats? Is het 'iedere wethouder voor zich' of wordt er binnen het college op basis van gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel ook in elkaars tuintje gekeken – ja sorry, de werkplek van mevrouw Ensink kijkt nu eenmaal uit op een tuin en op het groen? En wordt er, als het nodig is, meegemaaid, meegeharkt en meegeplempt?

De voorzitter geeft aan dat wethouder Otter op de eerste vraag antwoord kan geven.

Wethouder Otter vond de tweede vraag gemakkelijker.

Even ingaand op de eerste vraag of er een mogelijkheid was om de gewijzigde plannen nog een keer voor te leggen. Het college is op basis van alle gesprekken en inloopavonden voldoende duidelijk geworden wat iedereen wil en met name wat iedereen níét wil. Die ontvangen reacties en verkregen inzichten heeft het college allemaal meegenomen in de aanpassing van het voorstel. Het is de inschatting van wethouder Otter dat op basis van die reacties uit de inloopavonden en de gesprekken met Vlinderstad en EOP Centrum van 11 januari er sprake zal blijven van een behoorlijke tegenstelling. Laat de heer Otter het zo zeggen: een tweede ronde om toch te proberen om iedereen op lijn te krijgen zag hij somber in. Als hij had gezien dat hier een aanvaardbaar compromis was te bereiken voor iedereen, had het college dat zeker nog proberen in te voegen. Want dat is toch wel een beetje het probleem: het college staat onder een behoorlijke tijdsdruk, de aannemer moet door, het moet klaar, de gemeente zit met bepaalde subsidievoorwaarden. Dus de tijd om er nog een keer weer een aantal weken voor uit te trekken is er gewoon niet.

De voorzitter stelt voor dat de heer Otter ook de gemakkelijke vraag mag beantwoorden.

Wethouder Otter begreep dat de tweede vraag van LEF! ging over tuinen aanharken en dergelijke. Hij kan wel zeggen dat de burgemeester een heel grote tuin heeft. Maar goed, in het college worden voorstellen besproken en bediscussieerd. De collegeleden luisteren naar elkaar, zij luisteren naar de inhoudelijke argumenten en uiteindelijk nemen zij een besluit. Maar dat is een gezamenlijk besluit van het college.

Burgemeester Bijl denkt misschien als aanvulling – maar dan vanuit de coördinatie van de communicatie – nog iets te zeggen. Het college heeft zoals al gezegd niet de ogen en oren dicht als dit soort dingen gebeuren. Dus daar probeert men voor het vervolg ook een verbetering in aan te brengen. Dat kan burgemeester Bijl de raad verzekeren vanuit de gemeenschappelijkheid van het college.

Mevrouw Ensink hoorde net de wethouder aangeven dat de tijdsdruk dat de shovels eventueel klaar zouden staan, nu niet terzake doet. Maar nu geeft hij in antwoord op haar vraag aan dat de tijdsdruk wél erg van belang is.

Wethouder Otter heeft volgens hem eerder gezegd dat de opdracht nog verstrekt moet worden voor deze aanpassingen. Dus in die zin staat de shovel nog niet klaar. Maar dat wil niet zeggen dat het college nog weken met de uitvoering kan wachten.

De voorzitter vraagt mevrouw Ensink of dit antwoord voldoende is.

Dat geeft naar mening van **mevrouw Ensink** ruimte om wel naar de gremia terug te gaan om te kijken of het draagvlak is toegenomen. Dat was ook de eerste vraag van haar fractie.

Wethouder Otter memoreert dat er ook al partijen hebben gereageerd op dit plan. Zeker vanuit de middenstand is aangegeven dat dit een ‘loos gebaar’ was. Dus dat geeft al wel aan dat er niet gezamenlijk op één lijn is te komen.

Mevrouw Hoogeveen zegt dat D66 vijf vragen heeft.

De voorzitter roept mevrouw Hoogeveen op, alle vijf vragen te stellen.

Mevrouw Hoogeveen herinnert eraan dat haar fractie ook mede-indiener was van de motie van 29 januari. Reden temeer om alles op de voet te volgen. D66 heeft net als drie andere partijen de vorige avond een aantal vragen ingediend, dus mevrouw Hoogeveen had ook gehoopt op puntige antwoorden en is nu heel benieuwd daarnaar.

De eerste vraag heeft betrekking op de bijeenkomst die op 17 februari is geweest van de klankbordgroep van de bewoners. Zij zijn vlak van tevoren op de hoogte gesteld van het collegebesluit inzake de parkeerplaatsen. Maar de ambtenaar gaf aan dat er die avond niet over gesproken zou worden. D66 wil weten wat daarvan de reden is. De fractie neemt aan dat dit juist een relevant onderwerp is voor de klankbordgroep van de bewoners en dat het college die bewoners daarover zou willen horen.

Wethouder Otter begint te zeggen dat het bij de klankbordgroep om de Klankbordgroep Bereikbaarheid Bouwfase eigenlijk met name over bereikbaarheid gaat. Maar goed, los daarvan is op 11 februari iedereen – de EOP Centrum, de middenstand en alle omwonenden – uitgenodigd om hun mening kenbaar te maken. En op 17 februari heeft het college het – laat wethouder Otter zeggen – ‘voorliggende’ besluit genomen met bepaalde wijzigingen. Daar kun je op een avond nog wel een keer de discussie willen overdoen, maar dat is wel een beetje dubbelop. De heer Otter is daar niet bij geweest, maar hij denkt dat dat wel de reden kan zijn geweest om het daar niet nog een keer over te hebben bij die bijeenkomst.

Mevrouw Hoogeveen komt bij vraag 3 nog op die datum van 11 februari terug, maar die heeft de wethouder ongetwijfeld van tevoren al gezien.

Vraag 2: de klankbordgroep van de ondernemers is ook bij elkaar gekomen. Heeft zij dit onderwerp wél besproken en zo ja, wat is dan de overkoepelende mening van die ondernemers geweest?

Wethouder Otter heeft hierop een beetje hetzelfde antwoord dat hij hiervóór gaf. Het college heeft ook apart gesproken met Vlinderstad en er zijn ondernemers op de inloopavond geweest. Dus die hebben allemaal voldoende hun mening kunnen geven. En nogmaals: de Klankbordgroep Bereikbaarheid ziet ook eigenlijk toe op andere aspecten. Maar wat de heer Otter nog wel aan wil geven: ook vorig jaar zijn in deze klankbordgroep toch wel een keer de plannen uiteengezet zonder dat die hebben geleid tot vragen.

Mevrouw Hoogeveen is toe aan vraag 3. Op 11 februari 2015 was er een inloopavond – waar allen hier aan refereren – georganiseerd naar aanleiding van de motie van LEF!, D66 en de ChristenUnie. D66 heeft signalen ontvangen dat de keuze voor een inloopavond niet positief is ontvangen. De fractie zich af waarom is gekozen voor de vorm van een inloopavond.

Wethouder Otter zegt dat er voor deze avond meer dan 500 uitnodigingen zijn verstuurd. De gemeente was met een hele brede ploeg aanwezig, zodat je op meerdere plekken mensen te woord kon staan, uit kon leggen wat de veranderingen zijn. De mensen konden toen op meerdere plekken hun mening geven en/of de hiervoor bestemde kaartjes invullen. De ervaring van de ambtelijke organisatie is dat een dergelijke inloopbijeenkomst veel beter werkt dan een plenaire bijeenkomst waar slechts een aantal mensen dan het woord voert en de rest eigenlijk geen gelegenheid krijgt om zijn of haar bedenkingen naar voren te brengen of vragen te stellen.

De heer Eggen wil daar nog een aanvullende vraag over stellen. Klopt het dat op die inloopavond de meeste mensen tegen deze plannen waren? Dat heeft de heer Eggen gehoord. Of is dat niet correct?

Wethouder Otter wijst op de uitkomsten zoals die zijn vermeld in de brief. Maar het klopt dat op deze avond – het is maar net hoe je het wilt zien – het aantal mensen dat tegen was, groter was dan het aantal dat vóór was. Maar je moet daarbij ook weer naar de partijen kijken wie wie vertegenwoordigt.

Mevrouw Hoogeveen stelt vraag 4. De heer Eggen stelde een eigen vraag, dit is vraag 4 van de ingediende vragen. Ondanks de argumenten van de aanwezigen op de inloopavond heeft het college het besluit genomen om meer dan vijftien parkeerplaatsen aan te leggen. Waarom heeft het college ervoor gekozen geen gehoor te geven aan de overheersende mening?

Wethouder Otter zegt alle verkregen inzichten en reacties allemaal juist wél te hebben meegenomen in de aanpassing van het voorstel. Maar het gaat erom alle belangen te wegen. De heer Otter wil er daarbij ook nog wel eens een keer op wijzen dat natuurlijk een hele grote groep potentiële gebruikers van deze parkeerplaatsen gewoon niet vertegenwoordigd is op zo'n avond. Dus het college kan niet alleen afgaan op de mensen die aanwezig zijn op een inloopavond, B&W moeten ook in een breder verband de belangen behartigen.

De heer Scheltens suggereert dat de gemeente dan wellicht drie à vier jaar geleden een enquête had kunnen doen in Emmen of men misschien wel een parkeerkelder wilde hebben. Misschien zit er wel niemand te wachten op een parkeerkelder, maar juist daarvoor heeft de gemeente mensen binnen het ambtenarenkorps of binnen het huis die verstand van zaken hebben en op die manier het parkeerbeleid in kaart brengen. Dat is, denkt de heer Scheltens, inderdaad vragen naar de bekende weg. Als je in dit gemeentehuis als schoonmaker vraagt: waar moet je parkeren? Dan is het antwoord: met de auto midden voor de deur. Maar dat kan niet in de Weiert. Dat is natuurlijk geen argument.

De voorzitter vraagt of dit een opmerking was.

De heer Scheltens bevestigt dat.

Mevrouw Hoogeveen stelt vraag 5. De hoeveelheid parkeerplaatsen is dus van het aantal van vijf naar twintig en weer teruggeslagen naar zestien. Waarom – dat blijft wat D66 betreft nog steeds overeind en daar hoort de fractie geen kant-en-klare argumenten voor – is er uiteindelijk dan niet gekozen voor het oorspronkelijke getal vijf en wordt het belang van het maaiveldparkeren in het centrum niet in de openbaarheid te behandelen parkeernotitie meegenomen?

Wethouder Otter stelt dat het meenemen ervan in de parkeernotitie te lang zou duren. Dat heeft hij ook al aangegeven: daar staat tijdsdruk op. Over waarom het college niet is teruggeslagen naar het oorspronkelijke aantal van vijf, daar gaat deze hele discussie over. Er zijn allerlei redenen en overwegingen om nu naar deze zestien plekken te gaan en daar heeft het college ook alle belangen in meegewogen.

Mevrouw Ensink hoorde de wethouder haar net antwoorden dat de opdracht naar de aannemer nog niet was gegeven. Dus in het kader van de tijdsdruk heeft zij hier dezelfde vraag. De wethouder noemt nu weer die tijdsdruk, terwijl hij ook aangeeft dat deze er niet is.

Wethouder Otter heeft zelf al aangegeven – daar is hij volgens hem mee begonnen ter inleiding van dit agendapunt – dat de opdracht aan de aannemer nog niet verstrekt is. En daar ging de discussie over: heeft het überhaupt zin in deze raad om ergens over te praten? De opdracht is niet verstrekt, maar dat wil niet zeggen dat het college twee maanden achterover kan hangen voordat die opdracht wél verstrekt wordt. Dat moet misschien deze week al gebeuren en anders begin volgende week. Want het werk moet doorgaan, anders haalt de gemeente bepaalde subsidietermijnen niet.

De heer Huttinga is even benieuwd naar wat de subsidietermijn is voor deze locatie.

Wethouder Otter dacht 1 april, maar dat weet hij niet helemaal zeker.

Ondanks de voorbereiding moet **mevrouw Hoogeveen** helaas constateren dat zij weinig concrete antwoorden heeft gekregen. De tijdsdruk of niet-tijdsdruk en het belang van de subsidie worden volgens haar niet veel anders als je het oorspronkelijke plan had doorgezet of het van vijf naar zestien dan wel twintig plekken gaat. Dat lijkt mevrouw Hoogeveen geen valide argument en zij vindt het nog steeds betreurenswaardig dat op deze manier wordt gecommuniceerd naar de raad én naar de betrokkenen. Dus wat D66 betreft wordt de motie, die de fractie eerder mede ondertekende, hiermee straks ook feitelijk ingediend.

De voorzitter ziet dat de heer Huttinga de motie gaat indienen en geeft hem het woord.

De heer Huttinga wil toch graag voor de compleetheid – als de voorzitter hem dat toestaat – de integrale tekst voorlezen. Dat is ook van belang voor degenen die de vergadering volgen via internet, op de tribune of anderszins.

Motie 1: (ChristenUnie, D66, VVD, LEF!, Senioren Belang Noord, DOP en GroenLinks)

'De raad van de gemeente Emmen in vergadering bijeen op 19 februari 2015,

Heeft door middel van een brief op 17 februari 2015 van het college van B&W vernomen dat het oorspronkelijke plan ter realisering van vijf noodzakelijk geachte parkeerplaatsen voor invaliden en taxi's op de westzijde van de Markt, later door het college eenzijdig veranderd in twintig plaatsen inclusief de oorspronkelijke vijf, het College dat plan nu – na horen van en overleg met betrokken bewoners, ondernemers, overlegpartners en belanghebbenden – aangepast heeft door er zestien van te maken;

Constaateert dat

- *er naar aanleiding van de uitkomsten van de bespreking in de raadsvergadering van 29 januari 2015 een inloophijeenkomst is geweest, alsmede een gesprek met de ondernemersvereniging Vlinderstad en de EOP Centrum;*
- *de weging van de ingebrachte reacties en de gebezigde argumenten geleid heeft tot aanpassing van het plan van twintig parkeerplaatsen naar zestien stuks;*
- *niet blijkt dat er daarna de mogelijkheid is geweest door voornoemde betrokkenen hierop te reageren dan wel te reflecteren op de mate van weging van de diverse inbreng en argumenten;*
- *het college het wezenlijke verzoekpunt uit de motie van 29 januari 2015 naast zich neerlegt met betrekking tot de volgordelijkheid van opschorten, gesprek, inzicht en opvatting met de raad delen en daarna tot een besluit komen, waarmee voorbij wordt gegaan aan een heel belangrijk deel van het verzoek bij motie geuit, welke motie in essentie is overgenomen door het college;*

Overweegt dat

- *het project Centrumvernieuwing Emmen de grootste kans van slagen heeft op een echte en economische opwaardering van de stad, wanneer de maximaal haalbare kwaliteit binnen de randvoorwaarden wordt gerealiseerd en dat met voornoemd besluit dit niet gediend is;*
- *het naar behoren verzorgen van parkeermogelijkheden voor zogenaamde minder goed ter been zijnde personen, niet geholpen is met twaalf maaiveldparkeerplaatsen die statusloos beschikbaar zijn;*
- *in plaats van de qua status afgebakende oorspronkelijke vijf, zowel twintig als zestien parkeerplaatsen zullen leiden tot zoekverkeer;*
- *het voornoemde zoekverkeer kan leiden tot het belemmeren van de looproutes en zichtlijnen, waardoor onoverzichtelijke en soms gevaarlijke situaties zullen ontstaan voor al het verkeer dat plaatsvindt in het betreffende gebied;*
- *het winkelende publiek vanwege de ruimtelijke inname door extra parkeerplaatsen en het daarmee gepaard gaande zoekverkeer niet op een zo vrij mogelijke manier wordt geleid naar belendend winkelgebied, waardoor ondernemingen mogelijk omzet mislopen;*
- *uit het Bestuursakkoord 2014-2018 blijkt dat de drie participerende partijen het van groot belang achten dat inwoners en maatschappelijk organisaties volwaardig betrokken worden bij beleidsvorming, dat bestuurd zal worden op basis van maatschappelijk draagvlak en dit alles bij voornoemd besluit kennelijk van minder belang is;*

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om

1. het oorspronkelijke besluit ten aanzien van parkeren op de Markt, opgenomen in het raadsbesluit RA13.0088 van 31 oktober 2013 – zeer breed gedragen – alsnog te zullen effectueren;;

En gaat over tot de orde van de dag.'

De voorzitter herinnert eraan dat dit een motie vreemd aan de orde van de dag is. Hij stelt voor om nu een kwartier te gaan schorsen, zodat de raad de motie daarna in één – tweede – termijn kan behandelen en dan tot besluitvorming kan worden overgegaan. Dit omdat het college heeft aangegeven volgende week uiterlijk de aannemer de opdracht te willen geven teneinde het voorgenomen plan uit te voeren.

De heer Wanders hecht er wel aan dat dat kwartier ingaat op het moment dat de fracties die motie in handen hebben. Want dit was wel een vrij ruimte tekst – om het zo maar te zeggen. Hij heeft die dan ook niet volledig meegekregen.

De voorzitter vindt dat prima, maar volgens hem was de strekking van de motie wel helder. Dus de raadsleden kunnen zich alvast gaan inleven in de fracties op de strekking van de motie. De voorzitter maakt er een schorsing van 20 minuten van, maar het is wel al vijf over tien. De fracties krijgen zo snel mogelijk de precieze tekst, maar de voorzitter denkt dat het inlevingsvermogen van de raadsleden misschien groter is dan zij zelf inschatten.

De voorzitter schorst de vergadering tot vijf voor half elf.

[Schorsing van 22 minuten.]

De voorzitter meldt dat de fractie van Wakker Emmen om een langere schorsing verzoekt en daarom wordt de schorsing verlengd tot vijf over half elf.

[Schorsing van 6 minuten.]

De voorzitter heropent de vergadering. Aan de orde is de motie die is ingediend door D66, de VVD, LEF!, de ChristenUnie, Senioren Belang Noord, de Drentse Ouderenpartij en GroenLinks over de vijf dan wel zestien parkeerplaatsen op de Markt in Emmen.

Vóór de schorsing had de voorzitter gezegd dat de behandeling hierna in één – tweede – termijn kan geschieden, gelet op alles wat deze en de vorige keer al gezegd is. En er moet, denkt de voorzitter, deze avond een besluit worden genomen omdat het college binnenkort de opdracht wil verstrekken. De helderheid over de motie is daarom wenselijk.

De voorzitter kijkt nu naar de heer Bijlsma, want die had al vroeg op de avond om de schorsing gevraagd en is dus als eerste aan de beurt.

Tweede termijn

De heer Bijlsma kondigt aan dat zijn fractie tegen de motie zal stemmen. De motie van 29 januari waarnaar wordt gerefereerd, is niet aangenomen. De kritiek die toen ter tafel kwam betrof vooral de communicatie. Het college is opnieuw het gesprek aangegaan in de inloopbijeenkomst, iedereen heeft zich daar kunnen melden en er zijn gesprekken gevoerd. Zoals de raad kan zien zijn er aanpassingen gedaan: de groensituatie is veranderd, er zijn nu twee stroken om te parkeren, het aantal plaatsen is teruggebracht van twintig naar zestien. Wakker Emmen denkt dat er een handreiking is gedaan c.q. een compromis is gesloten. De fractie kan zich hier absoluut in vinden en zal dus tegen de motie stemmen.

De heer Wanders concentreert zich eerst even op het verzoek in de motie. Daarin staat '*verzoekt het college van burgemeester en wethouders om het oorspronkelijke besluit ten aanzien van parkeren op de Markt, opgenomen in het raadsbesluit RA13.0088 van 31 oktober 2013 – zeer breed gedragen – alsnog te zullen effectueren*'. Nu zou de PvdA-fractie heel vilein kunnen zeggen dat dat precies is wat het college wil doen. Want volgens de heer Wanders en zijn fractie, het besluit ook nalezende, staat daar slechts in dat '*ter informatie het vastgestelde definitieve ontwerp is meegezonden als bijlage*'. Dat betekent dus ook dat het definitieve ontwerp, voordat het de raad al bereikte, was vastgesteld. En

volgens de heer Wanders is dat door het college gebeurd. En dat is ook precies waar raad en college op 29 januari met elkaar over hebben gesproken: wie stelt wat vast? De bijlagen en de ontwerpen worden door het college vastgesteld. Daartoe heeft de raad ook ooit zo besloten: zij gaat over de kaders en het college over de uitvoering. De Partij van de Arbeid hecht er ook aan om die scheiding ook zo te handhaven. Met andere woorden: het college doet volgens de heer Wanders wat hier staat. Maar hij snapt wat de indieners beogen met deze motie, namelijk die vijf parkeerplaatsen die in de oorspronkelijke bijlage stonden. Maar nogmaals: die stelt de raad niet vast. Wat je wel het college zou kunnen verwijten – maar dat is volgens de heer Wanders in de raad van januari ook al over gesproken met elkaar – is dat de raad niet over een wijziging van het door het college vastgesteld definitief ontwerp wordt geïnformeerd. Maar volgens de heer Wanders heeft het college daarover al in januari al aangegeven dat dat inderdaad had moeten.

Als de heer Wanders vervolgens naar de constatering en overwegingen kijkt in deze motie, dan is daar toch een aantal bij dat de PvdA uitstekend kan delen. Zoals dat het project een grote kans van slagen heeft als het gaat over de maximaal haalbare kwaliteit binnen de randvoorwaarden. Ja, dan is vervolgens de discussie: wat vind je die maximaal haalbare kwaliteit? En volgens de heer Wanders heeft de raad die als kaders vastgesteld op 31 oktober 2013. Maar hij ziet ook in de constatering van de motie dat het college aan een wezenlijk verzoekpunt uit de motie van 29 januari 2015 voorbijgaat. En dat is het nadeel van een motie die al klaarligt: volgens de heer Wanders in eerste termijn aangegeven dat er door het college geen definitief besluit is genomen, maar een uitgangspunt is gedefinieerd dat hier is voorgelegd.

De heer Huttinga vindt dat een beetje spijkers op laag water zoeken. Want je moet uitgaan van wat je beschikbaar wordt gesteld voor een vergadering. Dan kan de heer Huttinga nu wel zeggen dat de wethouder daarop terugkomt – dat is hartstikke mooi meegenomen – maar voor de raad lag die brief met dat besluit.

En als de heer Huttinga van de voorzitter nog even mag inhaken op wat de heer Wanders daarvoor zei over het raadsbesluit van 31 oktober 2013. De indieners van de motie verzoeken juist om het daarin opgenomen gedeelte over het parkeren te effectueren. Dat betekent dus dat zij teruggrijpen op het collegebesluit van vóór 31 oktober 2013. En dit lijkt voor de heer Huttinga erop alsof de scheidsrechterscommissie van de KNVB zegt dat zij de buitenspelval gaat opheffen, de KNVB daar als geheel mee akkoord gaat en dat de scheidsrechterscommissie dat een paar weken later toch terugdraait omdat dat haar bevoegdheid is. De heer Huttinga denkt dat de KNVB in dat geval op haar achterste benen zou staan.

Bij **de heer Wanders** komt die vergelijking niet helemaal binnen, dus hij gaat er maar even niet op in.

De heer Huttinga vindt dat jammer dat de vergelijking niet binnenkomt, maar het gaat hem om de essentie dat je iets verandert waar de raad zich juist aan heeft gehecht en waar een proces aan is voorafgegaan dat zeer afgewogen is geweest. Er is ontzettend veel overleg geweest over die kant van de Markt. En dat je daar dan iets aan gaat veranderen begrijpt de ChristenUnie niet.

De heer Wanders zegt dat de heer Huttinga ook weet dat men in dit huis al een aantal jaren bezig is met een aantal infrastructurele werken om dit gemeentehuis heen en dat in die definitieve ontwerpen best wel regelmatig wat wijzigingen zijn opgetreden. Daarover is de raad geïnformeerd zoals dat hoort. Dat is in dit geval niet actief gebeurd: daar heeft de raad het op 29 januari over gehad en zonet ook in eerste termijn. Daarvan heeft het college gezegd dat dat beter had moeten – dat klopt, dat deelt de PvdA als fractie. Maar tegelijkertijd gaat de raad niet over de vaststelling van het definitieve ontwerp. Dat heeft de raad ook al die jaren tot op heden ook niet zo het probleem gevonden schijnbaar. En zo heeft zij het ook niet besloten in het raadsbesluit van 31 oktober 2013: daarin staat op pagina 2: *‘Het college heeft op 17 september het definitieve ontwerp voor de Markt vastgesteld. Het vastgestelde definitieve ontwerp is ter informatie als bijlage aan dit raadsvoorstel toegevoegd.’* Met andere woorden: het is een informatief stuk. En iedereen snapt dat als men 634 vierkante meter asfalt wil, de raad iets anders tegen het krediet aankijkt en zij daarmee ook iets over de kwaliteit en de kaders wil meegeven. Maar het is niet zo dat de raad dit heeft vastgesteld en volgens de heer Wanders is het

college met het uitvoeren van de parkeervoorziening binnen de kaders die de raad heeft gesteld, nu juist bezig met het effectueren van het raadsbesluit van 31 oktober 2013.

De heer Scheltens stelt dat de Partij van de Arbeid daarmee voorbijgaat aan alle inspraak, aan alles wat de Emmer samenleving hiervan heeft gevonden en aan 28 van de 37 mensen die de moeite hebben genomen om op de inloopavond te komen en te zeggen dat zij het mooier en beter vinden dat het oorspronkelijke plan van vijf plaatsen doorgaat. De PvdA gaat hiertegen stemmen omdat de raad er niet over gaat. Dat is dus de reactie van de heer Wanders namens de Partij van de Arbeid.

De heer Wanders repliceert dat zijn fractie niet tegenstemt omdat de raad er niet over gaat. Zij stemt niet vóór deze motie omdat zij hecht aan de scheiding tussen uitvoering en kaderstelling. De kaderstellende raad heeft op 31 oktober 2013 kaders meegegeven – daar was de heer Scheltens zelf ook bij. Die kaders worden ingevuld door het college. Het college heeft inderdaad – nogmaals – het definitieve ontwerp gewijzigd; daar had de raad over geïnformeerd moeten worden. Vervolgens heeft het college dat net als bij alle andere infrastructurele werken dat ingevuld en de omissie toegegeven. Maar nogmaals: het college voert uit wat de raad heeft gevraagd.

Maar daarmee komt men nu volgens **de heer Scheltens** wel op het meest essentiële punt: de gemeente loopt dus nu gewoon twee maanden achter. Er is een besluit genomen op 11 november, in dat besluit staat duidelijk dat de omwonenden en de betrokkenen geïnformeerd worden. Dat is uiteindelijk op 11 januari gebeurd en daarom heeft de raad nu geen tijd om op een fatsoenlijke en adequate manier de kaders op een andere wijze te stellen. Als dat op 18 november bijvoorbeeld op die inloopbijeenkomst wél goed was gebeurd en er wél goed geïnformeerd was, dan had de raad waarschijnlijk hier in december al over gesproken, had zij er ook veel eerder iets van kunnen vinden en had je tenminste wél een goede discussie gehad. Nu gaat de Partij van de Arbeid – met alle respect – zich verschuilen achter het dictum in de motie en gaat zij voorbij aan de gevoelens en de meningen van de Emmer samenleving.

De heer Wanders denkt dat de Emmer samenleving meer dan 28 meningen vertegenwoordigt – mag hij hopen. Tegelijkertijd heeft het college gedaan wat de raad gevraagd heeft op 29 januari. Daar was de heer Scheltens zelf ook bij en daar was de PvdA-fractie ook bij. Daar is een dictum in een motie opgenomen om opnieuw met de mensen in gesprek te gaan teneinde het besluit – zo heeft de heer Huttinga het volgens de heer Wanders verwoord – te bekrachtigen in plaats van meteen een nieuw besluit te nemen. Dat heeft het college gedaan. Alleen, de uitkomst staat de VVD schijnbaar niet aan en dus gaat de raad het er nog een keer over hebben. En dat is een wezenlijk verschil.

De heer Huttinga wordt geciteerd, maar hij heeft juist benadrukt dat het woord ‘alvorens’ heel belangrijk is en dat de raad gelukkig deze avond nog een keer de mogelijkheid krijgt om erover te spreken. En de heer Huttinga is nog steeds van mening dat met het dictum van de motie niet wordt teruggegrepen op iets wat een raadsbesluit is geweest, maar wat een onderdeel vormde, door middel van die verwijzing, naar het collegebesluit. En dan kun je niet met droge ogen zeggen dat dat er niet zo toe deed.

De heer Wanders heeft dat laatste ook nooit beweerd. Volgens hem zei hij net zelf dat de tekening wel degelijk als informatie meeweegt op het moment dat je een besluit neemt. Tegelijkertijd weet iedereen ook – dat weet de heer Huttinga wellicht nog veel beter dan de heer Wanders, want eerstgenoemde zit al veel langer in dit huis – dat definitieve ontwerpen door het college worden vastgesteld, door het college zonodig ook kunnen worden gewijzigd als de situatie daarom vraagt en de raad daarover wordt geïnformeerd. Dat laatste is niet gebeurd, het eerste is een bevoegdheid van het college.

De heer Huttinga erkent dat de heer Wanders formeel volstrekt gelijk heeft en dat is hij ook van harte met de heer Wanders eens. Zo is dat nu één keer afgesproken in het duale bestel. Maar het is hier ook heel gebruikelijk dat je op dat soort punten dan ook voorzichtigheid betracht en die is hier ver te zoeken volgens de ChristenUnie.

Mevrouw Hoogeveen had ook nog een vraag aan de PvdA. Wat los van de formeel correcte kaders en beslissingsbevoegdheden is iets ontstaan wat in de samenleving leeft. D66 heeft met enkele andere partijen een motie ingediend op 29 januari, die in essentie is overgenomen. De heer Huttinga geeft al aan zwaar aan het woord ‘alvorens’ te hechten. Nou, daar kun je op verschillende manieren uitleg aan geven. Voor D66 is ook van belang de wijze van communicatie, de manier waarop er met betrokkenen en belanghebbenden wordt besproken. Wat vindt de PvdA dan van dit proces?

Volgens **de heer Wanders** heeft de PvdA op 29 januari in eerste termijn eigenlijk alleen maar gesproken over het proces en hoe die inloopbijeenkomsten in november en januari zijn geweest. Dat was waar de fractie in geïnteresseerd was, want – nogmaals – de inhoud is niet aan de raad. Maar gaat het wel over de manier waarop tot je die dingen komt: daarover heeft de PvdA-fractie ook op 29 januari wat van gevonden. Daar heeft zij ook wat van gevonden toen die motie op 29 januari werd ingediend door onder andere D66 om het gesprek nog eens een keer aan te gaan. Het college heeft de toezegging gedaan om dat gesprek aan te gaan. Dat heeft het college nu gedaan, dit is de uitkomst en ja, daar praat de PvdA dan verder niet over.

Mevrouw Hoogeveen constateert dat volgens de PvdA-fractie het gesprek goed is aangegaan.

Volgens **de heer Wanders** heeft mevrouw Hoogeveen net in eerste termijn gevraagd aan de wethouder waarom er voor de vorm van een inloopavond is gekozen. Dat heeft de wethouder uitgelegd – daar zijn argumenten voor. Er zijn ook argumenten om een andere vorm te kiezen, de PvdA-fractie kan de argumenten die de wethouder heeft genoemd volgen. De inloopbijeenkomst geeft wel een maximaal bereik in tegenstelling tot een plenaire sessie – dat kan de PvdA ook delen. Volgens de heer Wanders heeft de wethouder ook nog andere gesprekken met individuele gremia gevoerd. En de PvdA wist ook – daar was de D66-fractie ook bij op 29 januari – dat de raad erop heeft gewezen dat het college de termijnen die er in het kader van de EFRO zijn in de gaten moest houden. In dat verband is de datum 1 april ook op 29 januari genoemd. Dus in die zin is er voortvarend te werk gegaan en de heer Wanders denkt dat dat op dit moment het maximaal haalbare was.

De heer Van Dijken zal kijken of hij naar de kern van de zaak kan komen binnen zijn partij. Het college gaat op een bepaald moment over tot de realisatie van de Markt waarin de raad het college een aantal kaders heeft meegegeven. Op een gegeven moment blijkt – de heer Van Dijken denkt ook dat een meerderheid van de raad daarachter stond – dat de raad vond dat het college daarin te weinig de gevoelens van de ondernemers, bewoners en een aantal andere organisaties heeft meegewogen. Het college heeft dat in de persoon van de heer Van der Weide als vervanger ook erkend, men gaf dat ook ruiterlijk toe.

De raad wilde – zo is de motie toen ook opgesteld – dat er ruimte kwam voor meer inbreng van die kant. Er is een inloopavond geweest in januari, daar is de heer Van Dijken zelf ook aanwezig geweest. Hij heeft ook ervaren dat er echt alle mogelijkheden waren om de voors en tegens te uiten. Hij heeft zowel de heer Van der Weide als de heer Otter daar zien rondlopen. Hij heeft begrepen dat er 500 uitnodigingen zijn verstuurd, dus er waren echt alle mogelijkheden om zich te uiten. De heer Van Dijken heeft zelfs er bij mensen ook op aangedrongen, van wie hij heeft gehoord dat zij er wel wat van vonden, om de daarvoor bestemde kaart in te vullen teneinde van hun zijde een terugkoppeling op de plannen te geven. Daarover heeft het college nu ook een brief gestuurd met al die voors en tegens. De CDA-fractie is dan ook van mening dat op dat moment de achterban voldoende is geconsulteerd en op dat moment het college in zijn bevoegdheden staat om het ontwerp daarin te wijzigen, de raad te informeren en te besluiten over hoe verder te gaan.

De heer Scheltens informeert of het CDA dezelfde weging heeft als het college. Want de heer Van Dijken heeft inderdaad de bijlage gelezen met de reacties van de 28 mensen die de moeite hebben genomen om de kaart in te vullen en eigenlijk te kennen gaven terug te willen naar het oorspronkelijke plan. Daar heeft dit college een bepaalde weging over gemaakt. De vraag is dan ook: had het CDA dezelfde weging gemaakt?

De heer Van Dijken kijkt even naar zijn rol. Die is als raadslid voor het CDA om kaders mee te geven aan het college. Bijna bij alles wat in deze vergadering wordt besloten is een van de eerste vragen die het CDA aan het college stelt: wie hebt u geconsulteerd om tot uitvoering over te gaan? Er wordt hier bijna nooit gezegd om de voors en tegens te geven van alle mensen die daarop een reactie hebben gegeven. Dat draagt de raad over aan het college, teneinde daar een goede weging in te maken en over te gaan tot de orde van de dag. Dus het is niet aan de heer Van Dijken om die weging te maken, maar aan het college.

De heer Huttinga denkt dat de heer Van Dijken voorbijgaat aan de controlerende rol van de raad in dezen, omdat zij kaders meegeeft maar tegelijk erop moet toezien dat het binnen die kaders ook op een manier gebeurt die de raad aanstaat. En zij heeft hier ook een kwalitatief kader onder gelegd, dat zeer ambitieus is en de ChristenUnie vraagt zich af of hier wel aan voldaan wordt .

De heer Van Dijken zegt dat het klopt dat de raad een controlerende taak heeft. En een van de belangrijkste controlerende taken die de raad heeft is om te controleren of het college alle zaken heeft meegewogen in dezen. De raadsleden hebben met elkaar op 29 januari in eerste instantie gezegd dat dat onvoldoende gebeurd is. Ook de wethouder heeft daarvan gezegd dat dat beter had gekund, dat hij daarvoor een inloopavond zou organiseren en ervoor zou zorgen dat alle mensen die dat zouden willen – daartoe zijn 500 uitnodigingen verzonden – de mogelijkheid hadden om daar in te spreken of een kaart in te vullen. Zij hadden dus de mogelijkheid om hun inbreng mee te laten wegen in wat het college doet.

De heer Scheltens wijst op iets wat in dit huis bij de overgang van oude naar nieuwe colleges toch ‘continuïteit van het bestuur’ heet. De VVD is daarom van mening dat het college dan dus eigenlijk zwaarwegende redenen moet hebben om een reeds zorgvuldig genomen besluit te wijzigen. De fractie heeft die zwaarwegende redenen noch in de besluittekst van 11 november, noch in de vergadering van 29 januari, noch in deze vergadering terug kunnen lezen of horen. Vandaar dat de VVD de ingediende motie steunt.

De heer Huttinga memoreert dat er een zeer afgewogen besluit lag van vóór 31 oktober 2013. Waarom dat dan onderuithalen? Is de borging van de kwaliteit van de Centrumvernieuwing Emmen wel in goede handen bij dit college, indien ermee wordt omgegaan als nu blijkt aan de belangrijke westkant van de Markt? Heeft de samenleving hierom gevraagd? De gang van zaken sinds 11 november geeft te denken – let op die datum want die is volgens de heer Huttinga bijna symbolisch. De argumentatie die door de wethouder deze avond wordt gevoerd is niet consistent. Bijna ontluisterend hoe de coalitie op het proces blijft zitten en op de formele route hamert, terwijl het juist een hele sterke inhoudelijke kant heeft: daar wordt niet op ingegaan. Naar mening van de ChristenUnie-fractie tart de gang van zaken feitelijk het gemeentebestuur ofwel de geloofwaardigheid van wat in deze vergadering wordt gedaan.

Dat laatste valt **de heer Wanders** een beetje tegen. Want als hij nu een heeft leren kennen in de laatste jaren als het gaat over de dingen juist doen zoals ze horen te worden gedaan in dit huis, is het wel de heer Huttinga. Die staat daarop voor, hij wil ook de nestor van deze raad spelen en dan gaat om zaken die hier in uitvoering zijn. Nou, ‘spelen’ is het verkeerde woord, de heer Wanders verexcuseert zich daarvoor. Hij vindt namelijk de nestor een rol en die associeert hij met uitvoering daarvan; de heer Huttinga is de nestor van de raad.

De heer Huttinga dacht eerst hier niet op te reageren, maar hij wil nu toch aangeven dat hij hier zit als ChristenUnie-politicus en niet als nestor.

De heer Wanders zegt dat dat klopt, maar hij heeft de heer Huttinga ook leren kennen als iemand die weet hoe het hoort. En dan hechten de PvdA-fractie waarde aan uitvoering en kaders zoals de raad die ook stelt en dan valt het de heer Wanders tegen als de heer Huttinga daarvan wil kwalificeren dat de geloofwaardigheid te grabbel wordt gegooid. Want volgens de heer Wanders begint dat op het moment dat je aan cliëntisme gaat doen.

De heer Huttinga hoort de heer Wanders hem nu op een onjuist manier citeren. Hij heeft gezegd ‘dit tart’ en dat is iets anders dan ‘te grabbel gooien’. Maar de heer Huttinga daarmee te zeggen dat het dicht bij iets komt wat niet correct, wat niet goed is. Want je kunt zeggen dat het formeel loopt zoals het loopt – daar zit de coalitie ook heel sterk op. Maar materieel is het niet in orde volgens de ChristenUnie.

De heer Scheltens wil zich richten tot de heer Wanders. Als de partijen die nu een motie indienen, het vooral hebben over de inspraak van EOP Centrum, omwonenden en de middenstand, dan hebben zij het over die brede groepen in deze samenleving. En dan durft de heer Scheltens in ieder geval niet het woord ‘cliëntisme’ in de mond te nemen.

Dat hoeft de heer Scheltens ook niet te doen van **de heer Wanders**. Maar tegelijkertijd zou hij ook niet van diens stelling willen durven zeggen dat het de geloofwaardigheid aantast, want de heer Wanders gelooft best dat de heer Scheltens dit zegt vanuit zijn opvattingen. En tegelijkertijd hecht de Partij van de Arbeid er ook aan dat de raad alle dingen doen zoals zij die heeft afgesproken.

De heer Scheltens vindt dit echter geen vorm van cliëntisme.

Als **de heer Hoeksema** deze discussie volgt en je hoort alle voors en tegens, dan is het al vaker hier gezegd – door zijn fractie, maar ook door collega’s – dat het belangrijkste aspect is dat je hiervan leert, communicatie, communicatie en nog eens communicatie is. En communicatie hoort altijd tweezijdig en de fractie van Senioren Belang Noord sluit zich in het bijzonder aan bij wat de heer Huttinga hierover heeft gezegd – de heer Scheltens memoreerde dat net ook nog een keer. Want communicatie is nog steeds een groot probleem. De heer Hoeksema heeft zelf ook in de jaren negentig in de raad mogen zitten. Toen was communicatie een belangrijk item en dat is niet veranderd, het is nog precies hetzelfde. Maar de heer Hoeksema denkt dat daar eens een keer lering uit getrokken moet worden.

Volgens **de voorzitter** heeft iedereen de gelegenheid om iets van de motie te zeggen. Hij weet niet of er bij het college nog behoefte is om hierop te reageren. Dat is niet het geval. Dan brengt de voorzitter de motie in stemming.

De heer Schoo vraagt om een hoofdelijke stemming.

De voorzitter zal daartoe eerst de loting verrichten voor het eerste raadslid dat zijn of haar stem mag uitbrengen. De loting wijst nummer 30 uit en dat is de heer Van Heusden. Aan de orde is de hoofdelijk stemming over de motie van D66, de VVD, LEF!, de ChristenUnie, Senioren Belang Noord, de Drentse Ouderenpartij en GroenLinks. Laat de voorzitter maar even heel simpel zeggen: als een raadslid vóór vijf parkeerplaatsen is, dan zegt hij of zij ‘vóór’ en is men voor de inhoud van de brief hierover van het college, dan zegt men ‘tegen’. De uitslag van de hoofdelijke stemming is als volgt. De heer Van Heusden stemt vóór, mevrouw Van der Woude stemt vóór, de heer Schoo stemt vóór, de heer Schiphouwer stemt tegen, de heer Lambers stemt tegen, de heer Woltman stemt tegen, de heer Gerth stemt tegen, mevrouw Knaap stemt vóór, de heer Hoeksema stemt vóór, de heer Kruise stemt vóór, de heer Scheltens stemt vóór, de heer Van Dijken stemt tegen, de heer Schrik stemt tegen, mevrouw Mellema stemt tegen, de heer Herbers stemt tegen, de heer De Vries stemt tegen, de heer Slijepčević stemt tegen, de heer Velzing stemt tegen, de heer Eggen stemt vóór, mevrouw Hummel stemt tegen, de heer Wanders stemt tegen, de heer Poelman stemt tegen, de heer Huttinga stemt vóór, mevrouw Hoogeveen stemt vóór, mevrouw Ensink stemt vóór, de heer Bijlsma stemt tegen, de heer Linnemann stemt tegen, de heer H.A. Bos stemt tegen, de heer Özkan stemt tegen en de heer Horstman stemt tegen.

Volgens **mevrouw Houwing** heeft de voorzitter haar naam niet opgenoemd.

De voorzitter biedt zijn excuses aan: zij staat er wel degelijk bij als nummer 24.

Mevrouw Houwing stemt vóór.

Dat verklaart waarom **de voorzitter** eerst ‘mevrouw Bijlsma’ zei: hij zag wel een mevrouw op de lijst staan, maar ging direct naar de naam eronder. Zo heeft de voorzitter dat ook weer rechtgepraat.

De voorzitter telt in de raad 12 stemmen vóór de motie en 19 stemmen tegen. Daarmee is de motie verworpen.

B3. Sluiting

De voorzitter is daarmee toegekomen aan de sluiting van de vergadering. Allen worden nog uitgenodigd om de emoties te verwerken bij een hapje en een drankje en de voorzitter ziet iedereen graag de volgende keer weer terug in deze zaal.

Niets meer aan de orde zijnde sluit **de voorzitter** de vergadering om 22.59 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 26 maart 2015,

De voorzitter,

De griffier,